

Aviisi

De vereniging Nederland-Finland werd opgericht in het jaar 1923. Aviisi is het officiële contactorgaan van de vereniging. Aviisi jaargang 15, nummer 3: juni 2006

van het bestuur.....	1	column.....	25	midzomerfeest.....	36	kieppis@hotmail.com...52
Helsinki.....	6	agenda.....	35	verslag vappu.....	40	adressen.....54

We'll take you there...

To 16 destinations in Finland.

Return Amsterdam-Helsinki € 168,-

(**excl. taxes and charges, subject to availability and changes**)

For reservations contact your travel agency

or 0900-FINNAIR (34 66 247) € 0,20 cts p/m

www.finnair.com

Van het Bestuur

Beste Aviisi-lezers!

Alles is betrekkelijk

Jaha, binnenkort is het weer zomer. Opnieuw is het weer tijd om de vliegtickets naar Finland te regelen, te verzinnen naar wiens huwelijk te gaan of wiens zomerhuisje dit jaar eens niet te gaan bezoeken. Het zou toch veel leuker zijn om zoals iedereen gewoon zomaar op vakantie te gaan.

Maar eigenlijk is niets beter dan de saunaadampen en het grillen van worstjes, ondanks dat het zo verschrikkelijk afgezaagd klinkt... wacht ik vol spanning om zelfs "Xsyrték" te kopen om op de aanlegsteiger tussen de muggen te kunnen zitten op een stille avond aan een meer, waar je een plonsje van 'n "salakka" vis aan de overkant hoort, waar de wind door de boomtakken een overheersend geluid kan zijn. Juist daar bedenk je, dat je de wereld toch anders beleeft dan de gemiddelde Nederlander, die de stilte schijnt te moeten vullen met woorden, want hij vindt het onbeleefd om stil te zijn. Goh, wat moet je daarvan zeggen, vraag je jezelf af op de aanlegsteiger, die niet meer zo rustig lijkt. Een ogenblik overheerst een of ander stressgevoel, dat weer langzaam wegebt.

Ik geloof dat ik niet de enige ben, die over zulke alledaagse dingen mijmert. Dat het toch wonderbaarlijk is om "in

het buitenland" te wonen en dat zaken daar soms heel anders gaan dan wat je thuis gewend bent. Of dat je in Finland op vakantie bent en bemerkt dat het daar toch anders is als wat je je herinnerde van vroeger. Gemakkelijker, of saaier, of nog leuker. Dus terug naar het begin "alles is betrekkelijk". Bijvoorbeeld het begrip van ons vaderland, mijn Finland en mijn Nederland. Het land waar ik vandaan kom en het land waar ik heen ga.

In ieder geval maakt het inzicht van die verschillen het leven wel gemakkelijker en helpt het om van het dagelijks leven te genieten.

Er zal voldoende te doen zijn voor Aviisi en de Vereniging Nederland-Finland in deze wisselwerking tussen Finland en Nederland.

De nieuwe enthousiaste medewerkers Hilde Wierda-Boer, Hans Verasdonck en Hans Adamse brengen ervaring en verjonging met zich mee. De zomerwandeling in Gorcum, als ook het traditionele midzomerfeest geeft de leden de mogelijkheid met elkaar wensen over de komende jaren en ideeën uit te wisselen alsook de nieuwe medewerkers te ontmoeten. Aan de website wordt verder gewerkt en ook de jeugdcommissie breidt gestaag haar activiteiten uit, want ook daar is voldoende te doen.

Een hoeraatje voor de vereniging en vooral voor alle leden!! En een fijne zomer!

Johanna Kamunen

(vertaling: Hans Verasdonck)

Johto-kunnalta

Hyvät Aviisin lukijat!

Mikä ei ole suhteellista

Jahha. Kohta on sitten taas kesä. Taas pitäisi alkaa miettimään lentolippujen varaan Suomeen ja kenenkähän häihin sitä tänä kesänä menisi ja kenen kesämökin välillä voi jättää väliin. Joskus olisi ihan kiva mennä vaan sillälailla lomalle niinkuin muutkin kunnon ihmiset tekevät, että ihan vaan lomalle.

Mutta mikä voittaisi saunan höyryt ja makkaranpaiston, vaikka se onkin niin kamalan kliseetä... odotan innolla jopa Xsyrtelin ostoa että pääsen hyttysten sekä istumaan laiturille siinä ihmeellisen hiljaisessa yössä jossa salakan loiskaus kuuluu järven toisesta päästä, ja tuulen liikahdus männyn oksistoissa on iso ääni. Siinä senkin huomaa että henkilökohtainen maailmasi on erilainen kuin alankomaalaisilla. Hollantilainen puhuisi tilan täyneen kun ei ole kohteliasta olla hilja, olla vain. Huh, mitähän tuohonkin sanoisi, kysyt itseltäsi laiturilla joka ei enää olekaan kovin rauhaisa. Hetken valtaa mielesi jonkinlainen stressiolotila joka taas vähitellen haipuu pois.

En usko etta olen ainoa joka tällaisia jokapäivän omituisuuksia tulee miettineeksi. Sita että on joskus ihmeellistä asua täällä 'ulkomailla', ja että joskus asiat

menevät ihan eri tavalla kuin olet 'kotoa' oppinut. Tai että olet Suomessa lomalla ja huomaat että siellähän onkin aika erilaista kuin vanhasta muistista luulit tietäväsi. Mukavampaa, tai yksitoikkoisempaa, tai vielä kivempaa. Niin, ja sitten takaisin alkuun: mikä ei ole suhteellista? Sanoisin että esimerkiksi oma kuvamme kotimaastamme, minun Suomeni ja Hollantini, se mistä minä tulen ja minne menen.

Miten vain, erilaisuuksien ymmärtäminen helpottaa elämää ja auttaa nauttimaan päivästä. Aviisille ja Alankomaat-Suomi-Yhdistykselle riittää puuhaa tässä Suomi-Alankomaat-pelissä. Uudet, innokkaat toimitusjäsenet Hilde Wierda-Boer, Hans Verasdonck ja Hans Adamse tuovat mukanaan nuorekkuutta ja kokemusta. Kesäisella vaellusreitillä Gorcumissa ja perinteikkäällä juhannusjuhlilla teilläkin on monta mahdollisuutta tutustua heihin ja varustaa toisianne mukavilla ideoilla ja toiveilla tulevien vuosien varalle. Nettisivuja rakennetaan edelleenkin ja nuorisotoimikunta laajentaa tasaiseen tahtiin toimintaansa. Siinähän sitä riittääkin hommaa.

Hurraa yhdistykselle ja ennenkaikkea teille kaikille jäsenille! Ja hyvää kesää!

Johanna Kamunen

Gunnar Berndtson (1854 - 1895): Kesä (1893)

VOOR WIE HET NOG NIET WEET

21 mei 2006

Finland wint Eurovisie Songfestival

Het Eurovisie Songfestival 2006 is gewonnen door Finland. De hardrock-band Lordi moest met het nummer Hard Rock Hallelujah donderdag nog meedoen aan de halve finale, maar kreeg in de finale in Athene de meeste punten (292). Het optreden van Lordi viel op, omdat de bandleden waren uitgedost als monsters. Tweede werd Rusland (248) en derde Bosnië-Herzegovina (229). Nederland deed niet mee. De meiden groep Treble werd in de halve finale uitgeschakeld.

Het is de eerste keer dat Finland het songfestival wint. Meer dan 100 miljoen mensen in heel Europa hebben naar de rechtstreekse uitzending gekeken.

21. toukokuuta 2006

Suomi voitti Eurovision laulukilpailun. Suomi voitti vuoden 2006 Eurovision laulukilpailun. Hevibändi Lordi piti vielä torstaina osallistua välieriin laulullaan Hard Rock Hallelujah, Ateenan loppukilpailussa he saivat eniten pisteyt (292). Lordi herätti erityisen paljon huomiota osakseen pukeutumalla hirviöiksi. Toiseksi päätyi Venäjä (248) ja kolmanneksi Bosnia-Herzegovina (229). Hollanti ei päässyt loppukilpailuun. Tyttöryhmä Treble karsittiin jo välierissä. Suomi voitti kilpailut ensimmäistä kertaa. Yli 100 miljoonaa ihmistä ympäri Eurooppaa seurasi kilpailuja.

Finse literatuur

Op mijn stukje over de Finse literatuur in het vorige nummer van Aviisi kreeg ik een enthousiaste reactie van Jan Hogen. Hij deed me een tip aan de hand, die ik de lezers niet wil onthouden.

Via de site van "Suomen Kirjallisuuden Seura" (www.finlit.fi) kwam hij terecht op een site waar je kunt zoeken naar Finse literatuur, vertaald in allerlei talen: <http://dbgw.finlit.fi/fili/kaan.php>.

Je kunt zoeken op achter- en voornaam van de schrijver, titel, vertaler, taal, genre en periode. Kies je bv. "sukunimi: Paasilinna, etunimi: Arto, Käännöksen kieli: Hollanti", dan krijg je een aantal titels van Arto Paasilinna met jaartal en titel van de vertaling in het Nederlands.

Verder vertelde hij, dat eind jaren 50 een boekje verschenen is met als titel: "Domeinen der Finse Literatuur". Ik heb het inmiddels bij een antiquariaat op de kop kunnen tikken, maar misschien is het ook nog in sommige bibliotheken te vinden.

Zijn tip, dat het boek "Tijd om te sterven" (Tappava sade) van Leena Lehtolainen voor 5 euro te koop was in de uitverkoop bij V&D, was voor mij net op tijd, om het in Nijmegen nog te kunnen bemachtigen. Misschien ligt het in andere steden nog in de winkel.

Ik zie uit naar meer reacties!

Hans Adamse

Suomen kirjallisuus

E dellisen Aviisin suomalaista kirjallisuutta koskevan artikkeli johdosta sain Jan Hogenilta innokasta palautetta. Sain hänenlä vinkkejä, joista haluaisin kertoa myös Aviisin lukijoille. "Suomen Kirjallisuuden Seuran" (www.finlit.fi) kautta hän oli löytänyt kotisivun <http://dbgw.finlit.fi/fili/kaan.php> mistä voi etsiä tietoa suomalaisesta kirjallisuudesta monilla eri kielillä. Etsiä voi kirjailijan suku- tai etunimen, kirjan nimen, kustantajan, käänijän, kielen tai aikakauden perusteella.

Jos esim. valitsee "sukunimi: Paasilinna, etunimi: Arto, Käännöksen kieli: Hollanti", löytyää listaan Paasilinnan kirjoista ja mitkä ja milloin niitä on käännetty hollanninkielelle. Sen lisäksi hän kertoii kirjasta nimeltä "Domeinen der Finse Literatuur" joka on ilmestynyt 50-luvun lopulla. Olen jo etsinyt kirja turhaan antikvaarioista, mutta ehkä se on vielä löydettäväissä joissakin kirjastoissa.

Hänen vinkkinsä johdosta kerkesin vielä Nijmegeniin V&D:n alennusmyyntiin ostamaan Leena Lehtolaisen kirjoittaman kirjan nimeltä "Tijd om te sterven" (Tappava sade) viidellä eurolla. Ehkä se on vielä myytävänä muissa V&D:n liikkeissä.

Odotan innolla uutta palautetta!

Hans Adamse

Käännös: Minna Räty

Publicatiedatum: 17-12-2005

Helsinki: Stad met menselijke maat

Karel Ankerman

In Helsinki is alles op loopafstand van elkaar. Naast cultuur zijn er onbeperkte mogelijkheden voor fietsen en schaatsen. De economische inzinking in het begin van de jaren negentig, die Finland tot een van de armste landen in Europa maakte, is vrijwel overwonnen. In tien jaar tijd is het werkloosheidscijfer van 20 procent tot 7 procent gedaald. De economie van het land drijft op hout en hersens. Elke vijfde Fin verdient zijn of haar brood in de houtindustrie, die voor 30 procent van de totale export zorgt. De papierfabrikant Stora Enso is wereldmarktleider met een jaaromzet in 2004 van ruim 12 miljard euro.

Nokia is het boegbeeld van de Finse technologische industrie. Het bedrijf legde zich midden jaren negentig toe op mobiele telefoons. De omzet in 2005 zal naar schatting 30 miljard euro bedragen. Finland is wereldkampioen in het ontwikkelen van technologie en Finse bedrijven schakelen in snel tempo over op eInvoicing, e-salary en real-time e-payment. Ook voor de man-met-auto in de straat zijn er slimme oplossingen: de

parkeermeter kan met de mobiele telefoon op afstand worden bijgevuld.

De ontwikkelingen in de innovatiertechnologie worden in de overige EU-landen nauwlettend gevolgd. ‘De kamer van koophandel in Limburg was hier recentelijk nog op bezoek’, zegt Cees Kieft van de Nederlandse ambassade. Hij is hoofd economische zaken en werd in 2003 in Helsinki gestationeerd na een rijk geschakeerde loopbaan bij Buitenlandse Zaken. Na vijf jaar Oost-Afrika, werd hij in 1995 overgeplaatst naar Sana'a in Jemen. In 1998 verhuisde hij met zijn familie naar Bangkok, waar hij tot hoofd ontwikkelings samenwerking werd benoemd.

Precies half een ‘s middags komt hij met energieke stappen, die de outdoor man verraat, café-restaurant Strindberg aan de brede Pohjoisesplanadi binnen. ‘Finnen zijn zeer stipt met afspraken en verwachten dat ook van buitenlandse bezoekers. Ze zijn ook gezagstrouw en houden zich, uit respect, strikt aan de regels.’ En hij voegt eraan toe: ‘Als het ijs eenmaal gebroken is, zijn de zakenrelaties duurzaam en betrouwbaar, men kijkt naar de waarde van de relatie op langere termijn. Finnen zijn zeer gesloten van aard en het kost enige moeite een gesprek op gang te brengen. Een lokale Finse zakenman kijkt naar zijn eigen schoenen en een internationaal georiënteerde naar jouw schoenen. Tijdens vergaderingen valt af en toe de bekende stilte, maar als ze eenmaal praten, zijn ze “to the point”. Ze houden niet van small talk en vermijden persoonlijke gesprekken.’ De totale Finse export zal dit jaar volgens de verwachtingen met 10 procent stijgen tot ruim 45 miljard euro. De import bedraagt in 2005 naar schatting 42

miljard euro. Kieft zegt: ‘Nederland is na Zweden de tweede investeerder in Finland. Iittala design en Tunturi, de grootste fietsenfabrikant in Finland, zijn in handen van Nederlandse investeerders en bedrijven. Maar de Finnen zijn ook in Nederland actief, onder meer door de activiteiten van de tijdschriftenuitgeverij Sanoma. Het voordeel is dat Nederlanders en Finnen makkelijk door één deur gaan.’ Over de Nederlandse aanwezigheid in Helsinki zegt hij: ‘Er zitten niet veel managers in Helsinki. Het zijn vooral logistieke en transportbedrijven als Vopak en Frans Maas met kantoren in Helsinki, Turku en Kotka.’

Helsinki mag dan geen Parijs of Londen zijn, de stad heeft charme en schoonheid en is op een menselijke maat gebouwd. Finland heeft lang deel uitgemaakt

van Rusland en veel gebouwen zijn ontworpen door de architecten van het oude Sint-Petersburg. De belangrijkste bezienswaardigheden in het centrum liggen op loopafstand van elkaar. Daar vind je het Nationale Museum, de Uspenski kathedraal, de Temppeliaukio kerk, de Finlandia Hall van architect Alvar Aalto en het nieuwe Kiasma Museum of Contemporary Art. De Helsinki Card geeft gratis toegang tot alle bezienswaardigheden en musea en biedt onbeperkt gebruik van openbaar vervoer.

Voor een comfortabel verblijf raadt Kieft zijn gasten het in 1999 geheel gerenoveerde Scandic Hotel Marski in het hart van de stad aan. En voor een lunch neemt hij zijn relaties mee naar café Strindberg, met een uitstekend restaurant op de eerste verdieping. De traditionele

rendiersteak komt uit de Lapse keuken van restaurant Lappi in de Annankatu 22. Voor een trendy lunch in een historisch decor is er Nuevo Restaurant, bij Market Square. In de Arctic Ice Bar in Yliopistonkatu 5 krijg je een dikke winterjas aan en kun je in bevroren toestand een hartverwarmende aquavit drinken.

Een bijzondere ervaring is volgens Kieft een bezoek aan Porvoo, een dorpje vlak bij Helsinki, waar je de authentieke Finse huizen kunt bezichtigen. ‘Helsinki heeft genoeg cultuur in huis, maar voor mij geldt, dat ik vooral actief bezig kan zijn. Je kunt hier onbeperkt wandelen, fietsen, schaatsen en langlaufen’.

Waar?

HOTELS

Het Scandic Hotel Marski ligt aan Mannerheimintie, tegenover het bekende warenhuis Stockmann. Het hotel is in 1999 geheel gerenoveerd en heeft comfortabele kamers met veel hout en parket op de vloer, drie sauna's, een prima restaurant en een business center. Kamers vanaf 150 euro. Mannerheimintie 10. Tel. +358 9 68 061.

In het historische centrum ligt het Sokos Hotel Torni. Dit art-nouveauhotel is in 1997 geheel gerenoveerd en heeft vier sauna's en een Ierse pub. Kamers vanaf 160 euro. Yrjönkatu 26. Tel. +358 9 131131.

Het in neoklassieke stijl gebouwde Hotel Kämp ligt tegenover het Esplanade Park in het hart van de stad. Dit vijfsterrenhotel heeft 165 kamers en vijftien suites en is de favoriete pleisterplaats van royalty en nieuwe rijken. Het is voorzien van sauna's,

Turkse baden en een fameuze brasserie. Kamers vanaf 250 euro. Weekend vanaf 175 euro. Pohjoisesplanadi 29. Tel. +358 9 576111.

RESTAURANTS EN CAFÉS

Restaurant Nuevo is een upmarket en trendy restaurant met een fraai uitzicht op de haven. De specialiteit van het huis bestaat uit een scala van visgerechten en een mooie wijnkaart. Sofiankatu 4. Tel. +358 9 677 101.

Restaurant Lappi biedt traditionele Lapse gerechten als rendiersteak en parelhoen met winterrosti. Annankatu 22. Tel. +358 9 645 550.

Een bijzondere ervaring en een must voor architectuur liefhebbers is de Savoy. Het interieur van het restaurant, waar overigens uitstekend geluncht kan worden, is in 1937 ontworpen door Alvar Aalto, de architect van wereldfaam. Eteläesplanadi 14. Tel. +358 9 684 40 20.

Voor koffie met Danish pastry of een informele zakenlunch met goede sandwiches en salades is Café Esplanade het aangewezen adres. Pohjoisesplanadi 37. En voor een snelle onderbreking van de werkdag is het café met lopend buffet, op de begane grond van restaurant Strindberg zeer geschikt. Pohjoisesplanadi 33.

MUSEA

In het Amos Anderson Art Museum is de grootste collectie twintigste-eeuwse Finse kunst bijeengebracht. Yrjönkatu 27. Tel. +358 9 684 446 30.

Het Kiasma Museum of Contemporary Art is in 1998 ontworpen door de Amerikaanse architect Steven Holl. Het museum heeft een snelgroeiende collectie

werken van Finse en internationale hedendaagse kunstenaars vanaf 1960. Mannerheiminakio 2. Tel. +358 9 1733 6501.

Copyright (c) 2006 Het Financieele Dagblad

Julkaisupäivä: 17-12-2005

Helsinki on ihmisten mittainen kaupunki

Karel Ankerman

Helsingissä on kaikki kävelymatkan päällä. Kulttuurin ohella siellä on lukemattomia pyöräily- ja luistelumahdollisuuksia. Se 1990-luvun alkupuolen taloudellinen taantuma, mikä teki Suomen yhdeksi Euroopan köyhimmistä maista, on melkein voitettu. Kymmenen vuoden kuluessa on työttömyyskäyrä laskenut 20 prosentista seitsemään prosentiin. Maan liiketalous pohjautuu puuhun ja aivoihin. Joka viides suomalainen ansaitsee leipänsä puuteollisuuden pürissä, joka kantaa 30% viennistä. Paperitehtailija Stora Enso on maailmankaupan johtaja, ja sen liikevaihto oli vuonna 2004 runsaat 12 miljardia euroa. Nokia on Suomen teknologisen teollisuuden keulakuva. Yritys

keskittyi 1990-luvun keskipaikkeilla matkapuhelimien valmistamiseen. Liikevaihto tulee vuonna 2005 olemaan 30 miljardia euroa. Suomi on teknologian kehittämisen maailmanmestari, ja suomalaiset liikeyritykset vaihtavat nopeasti elnvoicingin, e-salary'n ja todellisen e-paymentin puolelle. Myös tavalliselle autonomistajalle on näppärää ratkaisuja: pysäköintimittarin voi välimatkan päästä täyttää kännyllä.

Innovaatioteknologian kehitystä seurataan tarkasti muissa EU-maissa. ”Limburgin kauppakamari oli täällä äskettäin käymässä,” kertoo Cees Kieft Alankomaiden suurlähetyöstöstä. Hän on talousosaston johtaja ja tuli vuonna 2003 Helsinkiin luotuaan sitä ennen monipuolisen uran ulkoasiainministeriössä. Viiden Itä-Afrikan vuoden jälkeen hänet siirrettiin vuonna 1995 Sana'aan Jemeniin. Vuonna 1998 hän muutti perheensä Bangkokiin, jonka hänet nimittiin kehitysyhteistyön johtajaksi. Täsmälleen puoli yhdeltä päivällä hän astuu ulkoilmalihmisestä tarmokkain askelin Pohjoisesplanadilla sijaitsevan kahvila-ravintola Strindbergin ovesta sisälle. ”Suomalaiset ovat hyvin tarkkoja tapaamisajoista ja odottavat sitä ulkomaalaistakin. He ovat myös uskollisia esivallalle ja pitävät kunnioittaen kiinni säännöistä.” Ja hän lisää: ”Kun jää on sitten sulanut, niin liikesuhteista tulee kestäviä ja luotettavia, arvioidaan suhteiden pitkään kestävä arvo. Suomalaiset ovat luonteeltaan sulkeutuneita, ja siksi on nähtävä hieman vaivaa keskustelun alkamiseen. Paikallinen suomalainen liikemies katselee omia kenkiään, kansainvälistä suuntautunuttoisten kenkiä. Kokouksen kuluessa

syntyy noita tunnettuja taukoja, mutta kun kerran aloitetaan puhuminen, niin kyllä suomalaiset ovat "to the point". He eivät pidä rupattelusta ja väistelevät henkilökohtaisuksiin menemisiä."

Suomen koko viennin odotetaan tänä vuonna nousevan kymmenellä prosentilla 45 miljardiin euroon. Tuonti arvioidaan vuonna 2005 42 miljardiksi euroksi. Kieft mainitsee: "Alankomaat on Ruotsin jälkeen suurin sijoittaja Suomessa. Iittala-muotoilu sekä Suomen suurin polkupyörätehdas Tunturi ovat alankomaalaisten sijoittajien ja firmojen hallussa. Mutta suomalaiset ovat myös puolestaan aktiivisia Alankomaissa, mm aikakausilehtikustantaja Sanoman kautta. Etuna on, että alankomaalaiset ja suomalaiset pärjäävät keskenään.

Alankomaalaisten läsnäolosta Helsingissä hän kertoo: "Helsingissä ei ole montakaan manageria. Enimmäkseen siellä on logistiikka- ja kuljetusfirmaja, kuten Vopak sekä Frans Maas. Heillä on toimistonsa Helsingissä, Turussa ja Kotkassa."

Helsinki ei ole suinkaan mikään Pariisi tai Lontoo, mutta kaupungissa on viehkeyttä ja kauneutta, ja se on rakennettu ihmisten mittoihin. Suomi on pitkään ollut osa Venäjää, ja monet rakennukset ovat vanhan Pietarin arkkitiehtien suunnitteleemia.

Tärkeimmät keskustassa sijaitsevat nähtävydet ovat kävelymatkan päässä toisistaan. Sieltä löytyvät Kansallismuseo, Uspenskin katedraali, Temppeliaukion kirkko, Alvar Aallon Finlandia-talo sekä Nykytaiteen museo Kiasma.

Helsinkikortilla pääsee ilmaiseksi kaikkiin nähtävyksiin ja museoihin, sekä sillä voi myös rajoittamatta matkustella yleissä kulkuneuvoissa.

Miellyttävään oleskeluun Kieft suosittelee

vierailleen vuonna 1999 täysin uusittua Scandic Hotelli Marskia aivan kaupungin keskustassa. Hän vie vieraansa lounaalle Café Strindbergiin, jonka erinomainen ravintola sijaitsee ensimmäisessä kerroksessa. Perinteellinen poronpaisti tulee ravintola Lapin Lappi-keittiöstä Annankatu 22. Muodikkaan lounaan historiallisessa ympäristössä voi nauttia ravintola Nuevossa Kauppatorilla. Arctic Ice Baarissa sinulle ojennetaan paksu talvipalutto, ja voit jäsessä ympäristössä nauttia sisikuntaa lämmittävää akvaviittia. Kieftin mielestä on erikoista käydä Porvoossa. Se on pieni kaupunki lähellä Helsinkiä. Siellä voi tutustua alkuperäisiin suomalaisstaloihin. "Helsingissä on runsaasti kulttuuria esillä, mutta minun kohdallani on kysymys liikunnasta. Voin täällä loputtomasti kävellä, pyörällä, luistella ja hiihtää."

HOTELLEJA

Scandic Hotelli Marski sijaitsee Mannerheimintiellä Stockmannin tunnettua tavarataloa vastapäätä. Hotelli uusittiin vuonna 1999 ja sisältää mukavia huoneita, joihin on käytetty runsaasti puuta, ja joissa on parkettilattiat. Hotellissa on kolme sauna, erinomainen ravintola sekä business keskus. Huoneiden hinnat 150 eurosta alkaen.

Mannerheimintie 10. Puh: +358 9 68061 Sokos Hotelli Torni sijaitsee historiallisessa keskustassa. Tämä art nouveau-hotelli uusittiin täysin vuonna 1997. Hotellissa on neljä sauna sekä irlantilainen pubi. Huoneiden hinnat 160 eurosta lähtien.

Yrjönkatu 2. Puh: + 358 9 131131 Uusklassiseen tyylisiin rakennettu Hotelli Kämppi sijaitsee vastapäätä

Esplanandinpuistoa aivan kaupungin ytimessä. Tässä viiden tähden hotellissa on 165 huonetta ja viisitoista sviittiä. Se on kuninkaallisten ja uusrikkaiden suosima tapaamispalikka. Hotellissa on sauna, turkkilainen kylpylä sekä kuuluisa brasseria. Huoneiden hinnat 250 eurosta lähtien. Viikkoloppisin 175 eurosta lähtien. Pohjoiseplanadi 29. Puhelin: +358 9 576111.

RAVINTOLOITA JA KAHVILOITA

Ravintola Nuevo on muodikas ja tyylikäs paikka, kaunis näköala satamaan. Keittöön erikoisherkkuja ovat monipuoliset kalaruuat sekä hyvä viinilista. Sofiankatu 4. Puhelin: +358 9 677101. Ravintola Lappi tarjoilee perinteellisiä Lapin herkuja kuten poronpaistia ja helmikanaa talviperonapaistoksen kera. Annankatu 22. Puhelin: +358 9 645550 Erikoinen kokemus ja arkkitehtuurin ystäville tärkeä paikka on Savoy. Ravintolassa voi lounastaa erinomaisesti, ja sen sisustuksen on suunnitellut vuonna 1917 maailmankuulu arkkitehti Alvar Aalto.

Eteläesplanadi 14. Puhelin: +358 9 6844020.

Café Esplanadessa tarjoillaan kahvia wienerideen kanssa tai liikelounasta hyvien voileipien sekä salaattien kera.

Pohjoiseplanadi 37.

Lyhyelle arkipaivän lounastauolle sopii kahvilan voileipäpöytä ravintola Strindbergin alakerrassa.

Pohjoiseplanadi 33.

MUSEOITA

Amos Anderssonin Museossa on suurin 1900-luvun suomalaisen taiteen kokoelma. Yrjönkatu 27. Puhelin: +358 9 68444630. Nykytaiteen Museon Kiasman suunnitteli amerikkalainen arkkitehti Steven Holl. Museossa suomalaisien sekä kansainvälisen nykytaiteen tekijöiden vuodesta 1960 lähtien nopeasti kasvava teoskokoelma. Mannerheiminakio 2. Puhelin: +358 9 1733 6501.

Copyright (c) Het Financieel Dagblad

Käännös: Eeva Kriek-Tuovinen

Temppeliaukio kerk en zijn ontwerpers

Temppeliaukio kerk is de door toeristen meest bezochte kerk van Helsinki en als zodanig te vergelijken met grote en beroemde kerken in steden als Parijs, Keulen en Milaan. Ten minste als je de voortdurende stroom van bezoekers en de voor de deur staande toeristenbussen als maatstaf zou nemen. Verder gaat iedere vergelijking mis. De rotskerk, zoals de kerk ook wel genoemd wordt, is namelijk in alles het absolute tegengestelde van die illustere middeleeuwse kathedralen. Hier geen schemerige door kleurrijk

glas in lood verlichte, hoge ruimte. Geen gebeeldhouwde altaren, geen schilderijen van gemartelde heiligen of lieflijke Madonna's met kind. Hier geen trappertjes die leiden naar een imponerende ruimte die de groetheid van God en kerk symboliseert, maar een lichte, serene ruimte op straatniveau die uit de rots is vrijgemaakt. Een ruimte die in al zijn bescheidenheid niet imponeert en toch zo gewijd voelt dat stemmen als vanzelf gedempt worden. Een prachtige ruimte met als bijzonderheid dat die ruimte zich naar buiten toe nauwelijks manifesteert als een gebouw. Buiten is vrijwel alleen de rots te zien die de kerkruimte omringt en een krans stenen die de flauw hellende koepelschaal afschermt. Een koepel die alleen te zien is vanuit de om de kerk heen liggende appartementengebouwen.

Temppeliaukio kerk is ontworpen door de architecten Timo en Tuomo Suomalainen, de jeugdige winnaars van de ontwerpprijsvraag die in 1960 voor de kerk werd uitgeschreven. Met de bouw van de kerk werd in 1968 begonnen. De inwijding vond op 28 september 1969 plaats. De architectuurprijsvraag van 1960 was overigens niet de eerste die voor dat doel werd gehouden. Al in 1932 werd voor dezelfde plek een prijsvraag voor een kerkgebouw uitgeschreven, maar een eerste prijs werd toen niet toegekend. De jury kon het niet eens worden. Om de ontstane impasse te doorbreken werd in 1936 opnieuw een prijsvraag uitgeschreven en ook nu werd geen van de ontwerpen bekroond met een eerste prijs. De kerkbestuurders zagen het meeste in

het voorstel van professor J.S. Sirén, de ontwerper van o.a. het parlementsgebouw, die een monumentaal en sterk verticaal gericht kerkgebouw ontworpen had met grote trappen er voor en een centrale toren boven de hoofdingang. Dit voorstel had de derde prijs gekregen. Niet iedereen was gelukkig met een dergelijk monumentaal gebouw op deze plek. Toch werd besloten met het uitwerken van de plannen te beginnen. De oorlog gooide echter roet in het eten en uiteindelijk werd in 1959 beslist om het dure en inmiddels ook al verouderde ontwerp niet uit te voeren.

De "kerk in de rots" is geen gebouw in de conventionele betekenis van het woord. Een gebouw is een beschutte ruimte met wanden en een dak, waarbij de wanden en het dak gemaakt of liever gezegd gebouwd

zijn. Bij Temppeliaukio kerk is het dak een platte, op de bouwplaats samengestelde koepel die over een in de rots uitgehouwen ruimte is aangebracht. De wanden zijn ontstaan door overtuiglijk materiaal weg te halen net als bij het graven van een kuil. In de rots zijn op basis van een zogenoemd springplan gaten geboord, in de gaten is dynamiet aangebracht en tot ontploffing gebracht. Het uitkomende gesteente is grotendeels afgevoerd. Een deel van de rotsblokken is gebruikt als aanvulling van het lage deel van de rotswand en ook buiten, rond de flauw gebogen, met koper afgedekte koepel, is een ring van gestapelde rotsblokken aangebracht. De koepel wordt gevormd door 180 prefab betonnen balken die een ter plaatse gestorte betonnen schaal dragen die maar zeven centimeter dik is. Gezien de

onregelmatige vorm van de ruimte zijn alle balken verschillend van lengte. Tussen de balken is glas geplaatst dat de kerkruimte van daglicht voorziet. Onder de betonnen schaal, die het centrum van het dak vormt, is een verlaagd plafond aangebracht van twee cm breed koperband met daarachter akoestisch materiaal. Daar waar de rotswand en de betonnen vloer elkaar ontmoeten, is een goot aangebracht om het water dat door de scheuren in de rots naar beneden sijpelt af te voeren. De goot is op vloerniveau afgedekt met een rooster. De kerkzaal heeft een betonnen balkon dat voor een groot deel met roodkoper is bekleed en dat als een groot vrij gevormd meubel achter in de zaal geplaatst is. Ook de kerkbanken, de losse stoelen die bijgeplaatst kunnen worden en de aan de rotswand bevestigde lampen zijn door de broers speciaal voor de kerk ontworpen. Hetzelfde geldt voor het orgel dat samen met de orgelbouwer is ontworpen. De paarse bekleding van banken en stoelen is de enige niet natuurlijke kleur in de kerk. Wat verder opvalt is het smeedwerk van het doopvont en de verschillende standaards voor de bijna altijd in de kerk brandende waxinelichtjes. Dit siersmeedwerk is van de hand van siersmid Kauko Moisio.

Vergeleken met hun beroemde collega Alvar Aalto zijn de gebroeders Suomalainen in het buitenland bij het grote publiek betrekkelijk onbekend. De kerk in de rots heeft zijn scheppers geen grote naamsbekendheid gegeven. Wat dat betreft past de kerk weer wel goed in het rijtje grote kathedralen dat ik eerder opsomde. Ook daarvan kent men de ontwerpers niet.

Voor een deel heeft dat te maken hebben met de bescheidenheid van Timo en Tuomo Suomalainen, twee architecten die zich zelf nooit op de voorgrond geplaatst hebben. Misschien speelt ook hun eenvoudige achtergrond daarbij een rol. Zij zijn beide geboren op Suursaari, een groot eiland voor de kust van Estland dat tot aan de winteroorlog van 1939 bij Finland hoorde, maar dat in die oorlog door de Sovjet Unie veroverd en geannexeerd werd. Net als alle eilanders vluchtte het gezin Suomalainen naar het Finse vasteland. De vader van Timo en Tuomo, die op Suursaari eerst werkte alsloods en later als vuurtorenwachter, overleed kort na hun vlucht. Timo, de oudste zoon, was toen twaalf jaar en Tuomo negen.

Op Suursaari hadden de jongens een idyllische jeugd gehad in de beschermd omgeving van een klein dorp te midden van ongerepte natuur. Een kleinschalige op het dagelijks leven toegesneden omgeving zonder imponerende bouwwerken die voor hun latere benadering van architectonische opgaven waarschijnlijk van groot belang geweest is.

Na de middelbare school wilde Timo Suomalainen in eerste instantie decorontwerper worden. Een opleiding hiervoor bestond in Finland niet en omdat hij niet in het buitenland wilde gaan studeren, besloot hij dan maar architect te worden. De studie en een stage op een architectenbureau bevielen hem zo goed dat hij zijn broer Tuomo ook aanriep architect te worden. In 1956 wonnen zij voor het eerst een architectuurprijsvraag. Tuomo studeerde toen nog. Het ging om een grote school voor beroepsonderwijs in Lappeenranta die in 1960 opgeleverd

werd. Met dit grote project begonnen zij in 1956 hun eigen architectenbureau. Het winnen van de architectuurprijs voor Temppeliaukio kerk bevestigde hun kwaliteiten en daarmee was hun naam voor goed gevestigd.

De vreugde bij de gebroeders Suomalainen na het winnen van de prijsvraag was groot, maar de domper op de feestvreugde kwam al gauw en wel van diverse kanten. Allereerst werden zij door collega's beschuldigd van plagiaat. Hun ontwerp zou gebaseerd zijn op het ontwerp dat architect P.E. Blomstedt had ingediend voor de eerste prijsvraag in 1933. Timo en Tuomo werden hierdoor pijnlijk verrast. Zij kenden het ontwerp van Blomstedt helemaal niet toen zij hun eigen concept ontwikkelden. Overigens had dat ontwerp in 1933 geen prijs gekregen en wanneer je de uitgangspunten van beide ontwerpen goed bekijkt, zijn die zeer verschillend. De grote overeenkomst tussen de ontwerpen is dat de kerkzaal in de rots verzonken is en dat die door een koepel wordt afgedekt. Verder zijn er vooral verschillen, zoals in de benadering van de kerkzaal van Blomstedt via een tunnel, de hoge met een kruis bekroonde koepel, de monumentale en symmetrische opzet en ook was het niet Blomstedts bedoeling de rotswand als zichtbaar oppervlak te gebruiken. Neemt niet weg dat de beschuldiging van plagiaat na eenmaal geuit te zijn een hardnekkig eigen leven bleef lijden.

Een ander probleem was dat collegae, die zitting hadden in de schoonheidscommissie van de stad Helsinki het ontwerp afkeurden. Zij vonden het ontwerp niet passend in zijn

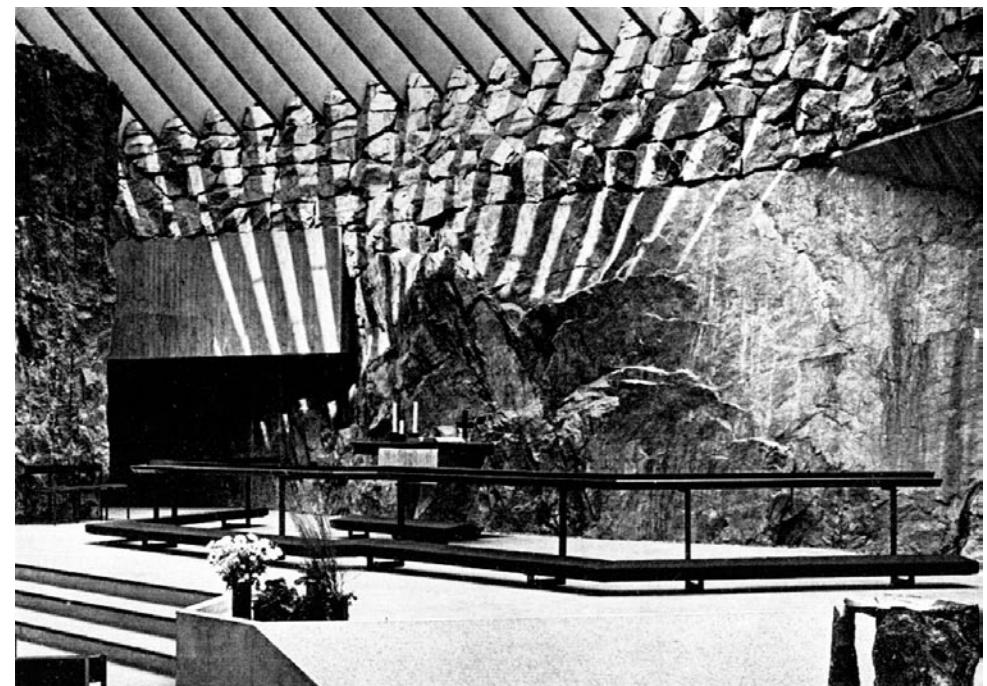
omgeving en waren het kennelijk oneens met hun collega's van de jury die het prijsvraagontwerp eenstemmig als winnend hadden uitgekozen. Het gevolg hiervan was dat een soort gerechtelijke procedure gevoerd moest worden tegen de uitspraak van de schoonheidscommissie, die tot opluchting van de ontwerpers uiteindelijk toch leidde tot een verlening van de bouwvergunning. Daarmee waren nog niet alle problemen van de baan. Tegenstanders van het ontwerp probeerden op alle mogelijke manieren de realisatie van de kerk, die door hun consequent een "duivelafweerbunker" genoemd werd, te voorkomen.

Ook tijdens de bouw van de kerk waren er nog protesten. Die protesten hadden overigens geen betrekking op het uiterlijk van het gebouw zelf. De in aanbouw zijnde kerk en de rots waaruit de kerk werd vrijgemaakt werden beklad met de tekst Biafra. Tegenstanders van de bouw vonden dat het geld beter besteed kon worden aan de hongerende bewoners van Biafra. Het was 1968 en ook in Finland een tijd van veel maatschappelijke onrust net als in de rest van Europa.

Nadat de kerk was ingewijd verschenen er diverse artikelen in de kranten. De reacties waren verdeeld. Sommige critici vonden de ruimte eerder geschikt als danslokaal dan als kerk, anderen roemden de sacrale sfeer van de kerk en de gevoelige architectuur. De meeste reacties waren positief van karakter. De kerk werd gepubliceerd in het Finse architectuurtijdschrift "Arkkitehti" en dat leidde tot vele publicaties in internationale architectuurtijdschriften, tot in Japan aan

toe. Het gevolg was dat de kerk ook druk bezocht werd door collega-architecten uit de gehele wereld. Regelmatig kwamen er ook verzoeken voor een ontmoeting met de architecten. Collega's en hoogleraren architectuur wilden graag de tekeningen en de maquettes zien en wilden horen wat de architecten had bezielt toen zij het concept van de kerk bedachten. Zij wilden artikelen schrijven over de kerk en haar scheppers, maar dat viel nog niet mee. Timo en Tuomo Suomalainen, gastvrij en bescheiden als zij waren, wilden best alle belangstellenden ontvangen en voelden zich ook wel gevleid, maar hadden in de ogen van hun bezoekers twee handicaps. Zij spraken geen vreemde talen en beschikten niet over de hoogdravende theorieën die hun bezoekers zo graag wilden horen. Het

concept van hun werk was gebaseerd op heel eenvoudige principes: Zij hadden de bestaande ruimte van Temppeliaukio zo weinig mogelijk willen aantasten en vonden dat de kerkgangers op een natuurlijke, drempelloze manier de kerk moesten kunnen betreden. Dat laatste betekende dat je dan niet derots op, maar in zou gaan. Het gevolg was dat de kerk uit derots gehouwen moest worden. Vervolgens was het nodig de ontstane ruimte te overdekken en dat deed je op een voor de hand liggende manier met een dak dat in alle richtingen gelijk zou zijn. Een koepel dus. En om licht in zo'n ruimte zonder muren te krijgen moest je een deel van de koepel van glas maken. Zo eenvoudig was hun verhaal. Voor hun bezoekers, die helemaal uit de Verenigde Staten, Australië of Canada kwamen was

dit verhaal te simpel. Zij hadden gedacht Finse mystici van boven de poolcirkel te zullen ontmoeten in plaats van eenvoudige eilanders die vanuit een heel praktische benadering hun vak uitoefenden.

Lange tijd hebben de gebroeders Suomalainen geen waardering gekregen van hun Finse vakbroeders. Hun bouwstijl van vrijgevormde gebouwen die zich voegen naar hun natuurlijke omgeving paste niet in wat je de officieel gewaardeerde stijl zou kunnen noemen. De officiële stijl in die dagen was er een van witte, hoekige, functionele architectuur. Romantische, vrije vormen waren taboe, Temppeliaukio kerk was voor degenen die een dergelijke opvatting huldigen een grot en geen gebouw. Het grote publiek stond daar lijnrecht tegenover en had veel waardering voor de scheppers van de rotskerk.

De gebroeders Suomalainen gingen in hun werk voort op de weg die zij met Temppeliaukio kerk waren ingeslagen. Een prachtig voorbeeld daarvan is het hotel Mesikämnen in Ähtäri, in centraal Finland. Ook daar is het gebouw op een bewonderenswaardige wijze in het landschap en gedeeltelijk in de rots opgenomen. Maar ook voor dit gebouwencomplex kregen de gebroeders geen waardering van de Finse vakgemeenschap. Hun werk werd niet meer gepubliceerd in het tijdschrift "Arkkitehti" dat op dat gebied in Finland het alleenvertoningsrecht had en heeft. Pas aan het einde van de vorige eeuw is er zo iets begonnen dat je bijna als eerherstel zou kunnen benoemen. In

1998 zag een boekje het licht van de architectuurhistoricus Roger Connah getiteld GRACE IN ARCHITECTURE dat diep ingaat op het werk van de gebroeders Suomalainen en waarin ook diverse andere werken aan de orde komen. Een jaar later is het boekje ook in het Fins vertaald. In een boek over Finse sacrale architectuur van Sirkkaliisa Jetsonen en Jari Jetsonen dat eveneens bij de uitgeverij RAKENNUSTIETO is uitgegeven komt de rotskerk ook uitgebreid aan de orde. En in 2003 heeft de Finse rijksdienst voor de monumentenzorg aangekondigd de kerk op de monumentenlijst te zullen plaatsen. Voor Timo Suomalainen, die inmiddels 78 jaar is, betekent deze late erkenning veel. Jammer dat zijn broer Tuomo die in 1988 overleed dit niet meer heeft mogen meemaken.

Voor dit artikel heb ik voor een groot deel gesteund op de kennis die ik heb opgedaan tijdens mijn vijfjarige werkperiode bij de gebroeders Suomalainen en op de apocriefe verhalen van Pirkko die vanaf 1963 tot 1973 kortere en langere perioden in hun bureau werkte. Voor wat betreft de exacte feiten en data ben ik te rade gegaan bij "Temppeliaukio - kirkko Suursaaresta länteen" een indrukwekkend boek dat de levenspartner van Timo Suomalainen, Maila Mehtälä, heeft geschreven en waarin zij zowel de geschiedenis van de kerk als het geboorte-eiland van de architecten uitgebreid beschrijft. Dit boek is geschreven in het Fins en heeft samenvattingen in het Engels en het Duits. Ook bevat het een volledige lijst van werken van het architectenbureau en een beknopte biografie van beide

architecten. Voor wie "alles" wil weten van Temppeliaukio kerk en zijn ontwerpers is dit boek zeker aan te bevelen.

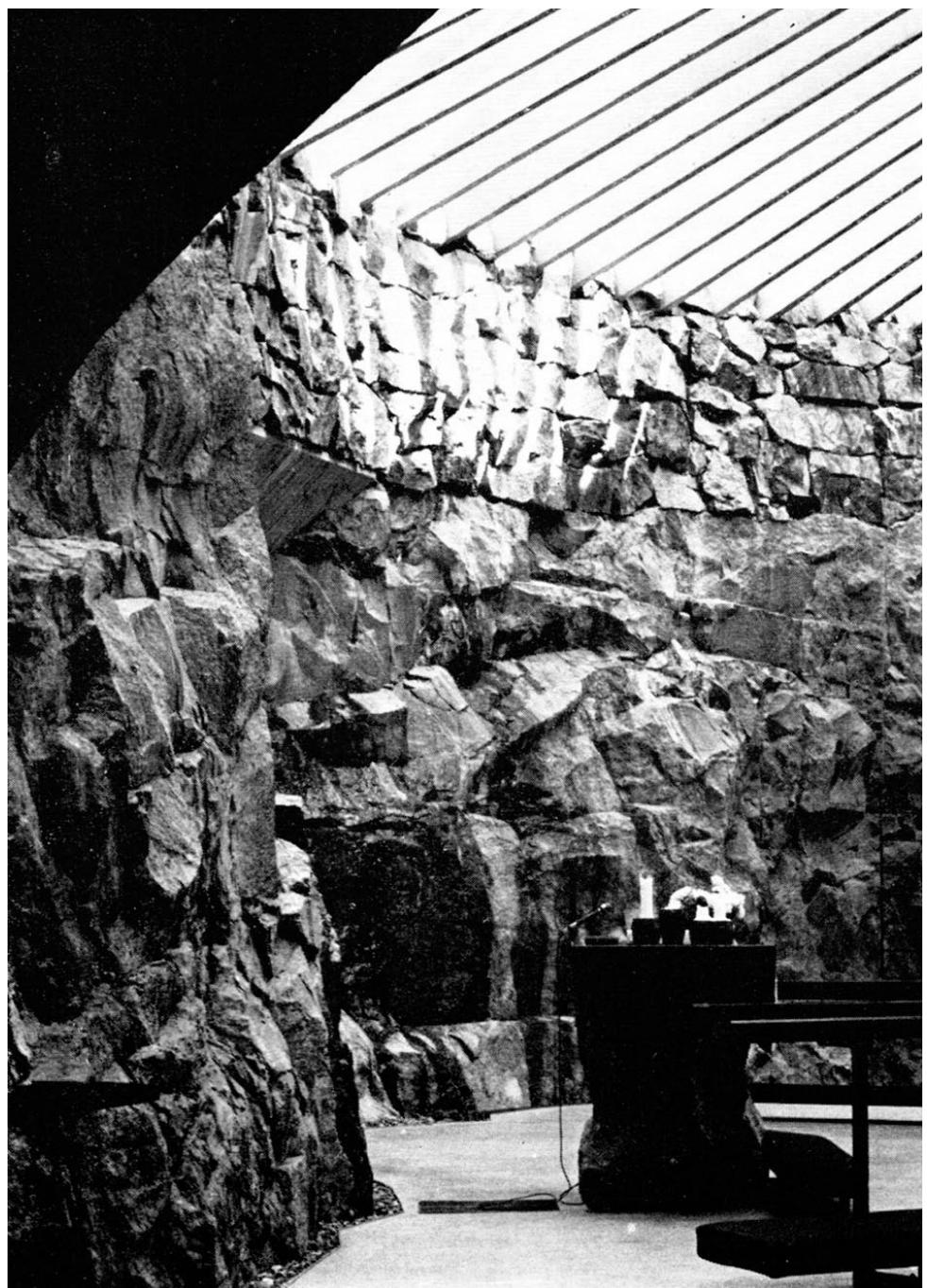
Mei 2006, Carel van Bruggen

ei ole mahtava ja joka kuitenkin tuntuu niin pyhältä, että äännet hiljeneväät aivan itsestään. Hieno tila, jonka erikoisuutena on vielä, ettei sitä ulkoa käsin edes juuri rakennukseksi tunnista. Ulkopuolella on näkyvissä pelkästään kirkkotila ympäröivä kallio ja kivistä ladottu reunus joka suojaa loivaa kupolikattoa. Itse kupoli näkyy vain kalliota ympäröivien asuinalojen ikkunoista.

Temppeliaukion kirkon ovat suunnitelleet arkkitehdit Timo ja Tuomo Suomalainen, vuonna 1960 järjestetyn suunnittelukilpailun nuoret voittajat. Kirkon rakentaminen aloitettiin vuonna 1968 ja se vihittiin käyttöönsä 28. syyskuuta 1969. Vuoden 1960 arkkitehtikilpailu ei muuten ollut ensimmäinen laatuana. Jo vuonna 1932 järjestettiin kilpailu kirkon suunnittelemisesta tälle samalle paikalle, mutta silloin ei jaettu lainkaan ensimmäistä palkintoa. Kilpailutuomaristo ei päässyt yksimielisyysteen. Juuttuneen tilanteen laukaisemiseksi julistettiin uusi kilpailu vuonna 1936, eikä nytkään katsottu yhtään ehdotusta ensimmäisen palkinnon arvoiseksi. Kirkkovaalusto pitää parhaana professori J.S. Sirénin, mm. eduskuntatalon suunnittelijan, laitimaa ehdotusta, joka oli monumentaalinen ja korkeksiin suuntautuva suurine pääsisäänkäyntiin johtavine portaikkoinen ja tornineinen. Tämä ehdotus oli saanut tuomaristolta kolmannen palkinnon. Monet eivät olleet lainkaan tytyväisiä sellaiseen monumentaliseen rakennukseen tälle paikalle. Suunnittelua päätti sittenkin jatkaa tältä pohjalta. Sodaan syytymisen pisti kuitenkin kapuloita rattaisiin, ja vasta vuonna 1959 päätti viimeinkin luopua

Temppeli- aukion kirkko ja sen suunnittelijat

Temppeliaukion kirkko on eräs Helsingin tunnetuimmista nähtävyysistä ja kirkoista kaikkein suosituin. Turistikohdeena sitä voi verrata kuuluisiin suuriin kirkkoihin Pariisissa, Kölmissä, Milanossa... Ainakin, jos mittapuuna pidetään jatkuva turistivirtaa ja oven edessä seisovien turistibussien paljoutta. Se onkin ainoa yhtäläisyys! Tämä kalliomerkki, millä nimellä se myös tunnetaan, on nimitäin kaikessa noiden suurenmoisten keskiaikaisen katedraalien täydellinen vastakohta. Siellä ei ole hämärää, värikäiden lyijylasien läpi siiivilöityvän valon valaisemaa korkeaa tilaa. Ei kuvinveistettyä alttaria, ei maalausia piinatuista pyhimyksistä tai hellittävästä Madonnasta lapsi sylissään. Ei suuria portaikkoja, jotka johtavat Jumalan ja kirkon suuruutta symbolisoivaan, huikaisevaan tilaan. On vain katutasossa oleva valoisa, selkeä, kallioon louhittu tila, joka vaatimattomuudessaan

kokonaan tämän kalliin ja jo vanhentuneen suunnitelman toteuttamisesta.

Kalliokirkko ei ole sanan varsinaisessa merkityksessä rakennus. Rakennus on suojaattu tila, jolla on rakennetut seinät ja katto. Temppeliaukion kirkon seinät ovat syntyneet louhimalla kallioon suuri "kuoppa" ja sen katto on laakea paikalla tehty kupoli kallioon louhitun tilan päällä. Tilan lopullisen, suunnitellun muodon aikaansaamiseksi tehtiin louhintasuunnitelma, jossa määritettiin mihin ja miten porataan reiät, joilhin dynamiitti asetetaan ja räjäytetään. Suurin osa irronneesta louhoskivistä vietin muualle, osa käytettiin kallioseinämän matalan osan täydentämiseen ja ulkopuolella loivan, kuparilla päälystetyn kattokupolin suojaksi ladottuun kivimuuriin. Kupolin muodostavat 180 esivalmistettua betonipalkkia, jotka kannattavat paikalla valettua ohutta, vain seitsemän cm:n paksuista betonikuorta. Koska kirkkotila on muodoltaan epäsäännöllinen, ovat kaikki palkit eripituisia. Tilan valaisemiseksi on palkkien väleissä lasi. Sisäpuolelta on kupolin kuorirakenne varustettu eristys- ja akustisilla kerroksilla ja verhoiltu kahden cm:n levyisellä kehää kiertävällä kuparinauhalla. Kallion pienistä halkeamista tihkkuu paikoitellen vettä rosoista kalliointa pitkin ja vesi valuu pois betonilattia reunustavan säleikön kautta. Kirkkosaliissa on on osittain kuparilla verhoiltu betoninen parvi, joka on kuin salin takaosaan sijoitettu suuri vapaamuotoinen huonekalu. Kirkonpenkit, irtotuolit ja kallioseinään kiinnitetty valaisimet ovat arkkitehtiveljestyneiden kirkkoa

varten suunnittelemia, samoin urut yhteistyössä urkujen rakentajan kanssa. Vain penkkien ja tuolien verhoilukankaan punavioletti ja puuosien harmaa petsi ovat ainotat ei-luonnolliset värit. Huomiota herättävä yksityiskohdat, taotut kastemalja ja kynttilätelineet ovat taidetakoja Kauko Moision toteuttamia.

Suomalaisen veljekset ovat, toisin kuin heidän kuuluisa kollegaansa Alvar Aalto, ulkomailta suurelle yleisölle jokseenkin tuntemattomia. Kalliokirkkokaan ei ole sen suunnittelijoiden nimeä tehnyt yleisesti tunnetuksi. Mitä suunnittelijoihin tulee, sopii kalliokirkoon taas hyvin jo aikaisemmin mainitsemaani suurten kirkkorakennusten luetteloon. Niidenkään suunnittelijoita ei yleisesti tunneta. Osaltaan se tässä tapauksessa johtuu Timo ja Tuomo Suomalaisen vaativimattomuudesta, arkkitehtien, jotka eivät ole koskaan pitäneet ääntä itsestään. Ehkä yhtenä tekijänä on myös heidän yksinkertaisen taustansa. He ovat syntyneet keskellä Suomenlahtea sijaitsevalla Suursaarella, joka talvisotaan 1939 saakka kuului Suomelle, mutta jonka Neuvostoliitto sodassa valloitti ja liitti alueisiinsa. Suomalaisen perhe, kuten kaikki muutkin saarelaiset, lähti evakkoon Suomen mantereelle. Timo ja Tuomon isä, joka Suursaarella toimi ensin luotsina ja sittemmin majakanvartijana, kuoli pian saarelta paon jälkeen. Timo, pojista vanhempi, oli silloin kahdentoinsta ja Tuomo yhdeksän vuoden ikäinen. Suursaarella oli pojilla ollut idyllinen lapsuus piennessä turvallisessa kylässä keskellä koskematonta luontoa. Pienimuotoinen kehys päivittäisille

askareille, ilman mahtavia rakennuksia, ympäristössä, jolla varmasti oli heidän tulevalle arkkitehdintyölleenvaatan suuri vaikutus.

Koulun jälkeen halusi Timo Suomalainen ensisijaisesti tulla lavastesuunnittelijaksi. Sellaista koulutusta ei siihen aikaan ollut Suomessa, ja koska hän ei halunnut lähteä ulkomaille opiskelemaan, päätti hän ryhtyä arkkitehdiksi. Opiskelu ja harjoittelu arkkitehtitoimistossa miellyttivät häntä niin, että hän suositti Tuomo-vieljelleen myös ryhtymistä opiskelemaan arkkitehdiksi. Vuonna 1956 voittivat veljekset ensi kertaa arkkitehtuurikilpailun. Tuomo opiskeli silloin vielä. Kilpailu koski suuren ammattikoulun suunnittelua Lappeenrantaan. Koulu valmistui vuonna 1960. Tämän suuren projektin myötä he aloittivat v. 1956 oman arkkitehtitoimiston. Temppeliaukion kirkon arkkitehtikilpailun voitto oli vahvistus heidän tasostaan suunnittijoina ja sen myötä tuli heidän nimensä pysyvästi kirjoihin.

Suomalaisen veljesten ilo kilpailuvoiton jälkeen oli suuri, mutta kolaus juhlailoon tuli jo pian ja usealta suunnalta. Ensinnäkin syttivät kollegat heitä plagiointista. Heidän suunnitelmansa pohjana oli muka arkkitehti P.E.Bломstedtin ehdotus, jonka hän oli jättänyt ensimmäiseen arkkitehtikilpailuun v.1933. Timo ja Tuomo olivat tästä sytyksestä tuskallisen yllättyneitä. He eivät ollenkaan tienneet Blomstedtin ehdotuksesta silloin, kun he kehittelivät omia ehdotustaan. Muuten, tuo ehdotus vuodelta 1933 ei ollut palkittujen joukossa, ja joa vertaa noiden kahden suunnitelman lähtökohtia, ovat ne aivan erilaisia. Suuri yhtäläisyys oli se, että molemmissa kirkkosali oli kallioon kaivettu ja katettu kupolilla. Siitä lähtien onkin vain eroja, kuten kirkkosaliin käyti Blomstedtin ehdotuksessa tunnelin kautta, korkea risti kupolin laella, monumentaalinen ja symmetrisen perussuunnitelma eikä Blomstedtin tarkoituksesta ollut jättää kallioseinämää näkyväksi pinnaksi. Mutta, kerran esitetty

syytökset plagiointista pysyivät pitkään ja sitkeästi hengissä.

Toinen ongelma ilmeni ammattikunnan taholta, kun julkisivulautakunta ei hyväksynyt suunnitelmaa. Lautakunnan jäsenten mielestä suunnitelma ei sopinut ympäristöönsä ja he olivat ilmeisesti siis eri mieltä kilpailutuomariston ammattiveljien kanssa, jotka olivat yksimielisesti asettaneet ehdotuksen ensimmäiselle palkintosijalle. Seurauskena tästä oli eräänlainen oikeuskäsittely, joka oli käytävä julkisivulautakunnan lausuntoa vastaan ja joka suunnittelijoiden suureksi helpotukseksi johti rakennuslavan myöntämiseen. Tähän eivät ongelmat vielä loppuneet. Suunnitelman vastustajat yrityivät kaikin mahdollisin keinoin estää toteuttamasta suunniteltua kirkkoa, jota he sitkeästi nimittivät pirunorjunabunkkeriksi.

Myös kirkon rakentamisen aikana esitettiin kaikenlaisia vastalauseita. Tämä vastustus ei lainkaan koskenut itse kirkon ulkomuotoa. Kallioon, josta kirkko oltiin louhimassa, ilmestyi maalattuna sana Biafra. Kirkon vastustajien mielestä sekin raha oli parempi käyttää Biafran nälkiintyneiden asukkaiden hyväksi. Tämä tapahtui v.1968 ja myös Suomessa oli tuohon aikaan yhteiskunnallista levottomuutta kuten muuallakin Euroopassa.

Kun kirkko oli vihitty käyttöönsä ilmestyi siitä lehtiin erilaisia tarinoita. Mielipiteet jakautuivat. Joidenkin arvostelijoiden mielestä tila olisi paremmin sopinut tanssipaikaksi, toiset ylistivät kirkon sakraalia tunnelmaa ja herkkää arkkitehtuuria. Useimmat mielipiteet olivat myönteisiä. Kirkko julkaistiin

“Arkkitehti”-lehdessä, ja se johti julkaisuun monissa kansainvälisissä arkkitehtuurijulkaisuissa, aina Japania myöten.

Seurauskena oli, että arkkitehtikolleegat ympäri maailmaa alkoivat käydä sitä katsomassa. Säännöllisesti esitettiin myös arkkitehdille tapaamispyyntöjä. Kollegat ja arkkitehtiprofessorit halusivat nähdä piirustuksia ja pienoismalleja ja halusivat kuulla, mitä syvällisiä ajatuksia arkkitehdeilla oli kehitellessään ideaansa. He halusivat kirjoittaa artikkeleita kirkosta ja sen luojista, mutta se ei ollutkaan niin helppoaa. Timo ja Tuomo Suomalainen, vieraanvaraaisina ja vaativattona, halusivat vastaanottaa kaikki halukkaat, ja he olivat myös tietyistä imarreltuja, mutta heillä oli kävijöitten silmissä kaksi puutetta. He eivät puhuneet vieraita kieliä eikä heillä ollut mitään korkealentoisia teorioita, joita heidän kävijänsä olisivat mielessään halunneet kuulla. Heidän suunnitelmansa perustui hyvin yksinkertaisiin periaatteisiin: he halusivat mahdollisimman vähän vahingoittaa Temppeliaukio-tilaa ja heidän mielestään kirkossakävijöiden pitävästä kirkkoon luonnollisella ja esteettömällä tavalla. Ja tämä tarkoitti, ettei pidä kiivetä ylös kalliolle vaan kävellä kallion sisään, eli kirkko pitä louhia kallioon. Sitten oli tarpeen kattaa näin syntynyt tila, ja se tapahtui luonnollisimmin siten, että katto olisi joka suunnasta samanlainen. Siis kupoli. Ja valon saamiseksi seinästämään tilaan pitä osa kupolista tehdä lasista. Nämä yksinkertaiset oli heidän tarinansa! Kävijöille, jotka tulivat aina Yhdysvalloista, Austraalialta tai Kanadasta saakka, oli tämä tarina liian yksinkertainen. He olivat kuvitelleet kohtaavansa suomalaisia ylimaallisia taitajia napapiirin tienoilta

sensijaan, että tapasivat yksinkertaiset saarelaiset, jotka harjoittivat ammattiaan käytännöllisin perusajatuksin.

Pitkään aikaan eivät Suomalaisen veljekset saaneet ammattitovereidensa arvostusta. Heidän vapaamuotoiset rakennuksensa, jotka saumattomasti istuivat luonnolliseen ympäristöönsä, eivät sopineet mihinkään virallisesti arvostettuun ja nimettyyn tyylisuuntaan. Virallinen tyyli oli noina aikoina valkoinen, kulmikas, funktionaalinen arkkitehtuuri. Romantiset, vapaat muodot olivat tabu. Temppeliaukion kirkko oli tämän ajatusmaailman haltijoille luola, ei rakennus. Suuri yleisö oli aivan vastakkaista mieltä osoitti suurta arvostusta kalliokirkon luojille.

Suomalaisen veljekset jatkoivat työssään Temppeliaukion viitoittamaa tietä. Eräs loistava esimerkki siitä on hotelli Mesikämnen Ähtärissä, Keski-Suomessa. Sielläkin on rakennus ilmiömäisellä tavalla istutettu luontoon ja osittain kallioon. Tällekaan rakennuskompleksille eivät veljekset saaneet ammattikunnalta arvostusta. Heidän töitään ei enää julkaista "Arkkitehti"-lehdestä, jolla on Suomessa yksinoikeus alan julkaisuna. Vasta ihan viime vuosisadan lopulla alkoi ilmetä jotaan, mitä voisi kutsua kunnian palauttamiseksi. Vuonna 1998 näki päävänvalon arkkitehtuurihistorioit sija Roger Connah'in kirjanen GRACE IN ARCHITECTURE, joka kuvailee syvällisesti arkkitehtiveljesten työtä ja jossa esitetään muitakin heidän rakennuksiaan. Vuotta myöhemmin ilmestyi sama kirja suomeksi käännetynä. Sirkkaliisa Jetsosen ja Jari Jetsosen suomalaista

kirkkoarkkitehtuuria käsittelevässä, Rakennustiedon kustantamassa kirjassa esitellään kalliokirkkoja perusteellisesti. Vuonna 2003 on Suomen museovirasto esittänyt ottavansa Temppeliaukion kirkon säilyttävien rakennusten luetteloon. Timo Suomalaiselle, joka on nyt 78-vuotias, merkitsee tämä myöhäinen tunnustus paljon. Valitettavasti ei Tuomo-veli, joka kuoli jo vuonna 1988, saanut olla sitä kokemassa.

Tämä artikkeli tukee suurelta osin niihin taustatietoihin, joita sain ollessani viiden vuoden ajan töissä Suomalaisen toimistossa sekä Pirkon kertomista epävirallisista tarinoista vuosilta 1963-73, jolloin hän oli toimistossa töissä lyhyempää ja pidempiä jaksoja. Yksityiskohtia ja päivämääriä olen lainannut kirjasta "Temppeliaukio – kirkko Suursaaresta länteen". Se on vaikuttava kirja, jonka on kirjoittanut Timo Suomalaisen elämäkumppani, Maila Mehtälä. Kirjassa hän kertoo sekä kirkon historian että kuvailee perusteellisesti arkkitehtien synnyinsaarta. Tämä kirja on kirjoitettu suomeksi ja siinä on yhteenveto englanniksi ja saksaksi. Se sisältää myös täydellisen luettelon arkkitehtitoimiston töistä sekä molempien arkkitehtien tiivistetyt elämäkerrat. Suosittelen lämpimästi kirjaa niille, jotka haluavat tietää "kaiken" Temppeliaukion kirkosta ja sen suunnittelijoista.

Toukokuussa 2006, Carel van Bruggen
(käännös Pirkko van Bruggen)

De column van Carel van Bruggen was voor het vorige nummer van Aviisi bedoeld. Helaas is er toe iets misgegaan. Nu dan alsnog.

Column: De wereld een dorp

Ik luisterde en keek met stijgende verbazing naar het nieuws op de Finse televisie. Een woordvoerder van het ministerie van binnenlandse zaken vertelde keer op keer voor de camera dat telefoonmaatschappij TeliaSonera de telefoongesprekken van de politie en de geheime diensten niet voldoende beveiligde. Vervolgens stond een woordvoerder van TeliaSonera dat publiekelijk te ontkennen. Onzin, was kort samengevat zijn reactie. Ik vroeg aan mijn Finse gastheer of hij begreep waarom een dergelijke controverse en public behandeld werd in plaats van binnenskamers opgelost. Ook hij begreep het niet. Kennelijk staan ook in Finland de ramen van de achterkamertjes tegenwoordig open en is de mentaliteit aan het opschuiven in een richting die in Nederland als tamelijk normaal wordt beschouwd.

Wat nog niet veranderd lijkt is de Finse hang naar neutraliteit en een zo weinig mogelijk aanstootgevende houding op het gebied van buitenlandse betrekkingen. De Finse premier en de Finse president meenden zich tegenover de moslimwereld te moeten verontschuldigen omdat

een Finse burger de gewraakte cartoon van Mohammed op een internet site had geplaatst. Dat soort "neemt u ons vooral niet kwalijk" reacties van Finse hoogwaardigheidsbekleders herinner ik mij nog goed uit de tijd van de koude oorlog. Gelukkig was Helsingin Sanomat - de toonaangevende Finse krant - het in haar hoofdcommentaar volstrekt niet eens met de uitspraken van haar eerste burgers. In dezelfde krant - N.B. in het katern Cultuur - stond de toespraak afgedrukt die Ayaan Hirsi Ali begin februari in Berlijn had gehouden over dezelfde affaire en waarin zij de Nederlandse premier kapittelde.

Zo kwam ik tijdens mijn korte Finse vakantie al lezende en kijkende tot de conclusie dat de wereld en Europa steeds meer één dorp worden maar dat de verschillende subdorpen toch hun eigen eigenaardigheden behouden. Gelukkig maar! En tot een van die eigenaardigheden behoort natuurlijk de taal. Op mijn stukje over het leuke van tweetaligheid in de laatste AVIISI van 2005 hebben een aantal lezers gereageerd. Daarvoor mijn dank. Een deel van de teksten die zij mij toestuurden wil ik u niet onthouden.

Hans Vink stuurde wat hij noemt "verfinsingen / verfrissingen" van Nederlandse uitdrukkingen die zijn vrouw zou bezigen. Ik ga er maar van uit dat zijn vrouw toestemming heeft gegeven voor publicatie. Hier komen er een paar:

- moet ik op mijn poten gaan staan? (mijn poot stijf houden)
- ik sta op hete spelden (zit op hete kolen)
- je loopt als een kopkip (kip zonder kop)
- kees is klaar (klaar is kees)

- ik zal hem bij de slurven pakken (bij de lurven pakken)
- je bent aan het achterstribbelen (terugkrabbelen)
- de rust is weer even gekeerd (is weergekeerd)
- het is allemaal ei en koek(koek en ei)

Een ander lezer, Sibrand Schepel, laat nog eens zien hoe je dezelfde activiteiten in het Nederlands en in het Fins op verschillende manier kunt benoemen:

- Een Nederlander zet koffie, een Fin kookt koffie.
- Goede Vrijdag heet in Finland Lange Vrijdag.
- Pech is in het Fins: slecht geluk.
- Nederlanders laten een baard staan, Finnen kweken een baard.
- Na het eten ruim je in Nederland de tafel af, terwijl een Fin de tafel herstelt.
- Een Nederlander zegt: "Hoe laat is het?", een Fin: "Wat is de klok?"
- Geen flauw idee is in het Fins: geen grijs vermoeden.
- Een retourje is in het Fins een heen en terug kaartje.
- "Ik wil iets met je bespreken" is in Finland: "Ik heb een zaak voor je".

Tot zover "onze interactieve taalrubriek". Misschien dat ik er nog een keer op terug kom. En dan met name op de moeite die Finnen en waarschijnlijk ook andere niet Duitse buitenlanders hebben met die rare samengestelde werkwoorden waar het Nederlands vol mee zit. Denkt u maar eens na of u iets invalt en wie vervolgens naar u uitvalt en wie het opvalt, als u eerst bevalt en daarna vervalt wat op zich niet meevalt. Het lijkt mij echt iets voor de komkommertijd zo'n stukje.

Carel van Bruggen

Kolumni: Maailma on yksi suuri kylä

Kuuntelin ja katsoin kasvavalla hämmästyksellä Suomen television uutisia. Sisäasianministeriön tiedottaja esitti kerta kerran jälkeen kameroiden edessä väitteen, että televiestintäyhtiö TeliaSonera ei riittävästi pysty turvaamaan poliisin ja salaisen palvelun puhelinkeskusteluja. TeliaSoneren tiedottaja kielси julkisesti väitteen todeneräisyyden. Hölynpölyä, oli lyhyesti sanottuna hänen vastauksensa. Kysyin suomalaiselta isännältäni ymmärtääkö hän miksi sellaisia vastakkaisia väitteitä käsiteltiin julkisesti sensijaan, että asiat olisi hoidettu osapuolten välisesti. Ei hänkään ymmärtänyt. Nämöjään Suomessakin takahuoneitten ikkunat ovat nykyään sepposen selällään, ja yleiset asenteet ovat luisumassa siihen suuntaan, mitä Hollannissa jo pidetään melko normaalina.

Mikä ei vielä Suomessa näytä muuttuneen on puolueettomuudessa riippuminen ja mahdollisimman vähän vastarintaa herättävä asennoituminen ulkomaisten suhteiden alueella. Suomen pääministeri sekä tasavallan presidentti olivat olivat esittämässä muslimimaailmalle anteeksipytyönsä, koska eräs Suomen kansalainen oli laittanut yhden pilakuvan Muhametista nettisivulleen. Tällaisia "älkää

panko pahaksenne" reaktioita suomalaisilta korkea-arvoisuusilta muistan vielä hyvin kylmän sodan ajalta. Onneksi Helsingin Sanomat – kantaaottava suomalaislehti – oli pääkirjoituksessaan täysin eri mieltä tällaisista johtohenkilöiden lausunnoista. Samassa lehdessä, vieläpä Kulttuurisivulla, oli painettuna se Ayaan Hirsi Alin helmikuun alussa Berliinissä kyseisestä aiheesta pitämä puhe, missä hän rajusti moitti Alankomaitten pääministeriä.

Näin siis tulin lyhyen suomenlomani aikana lukien ja telkkaria katsellen siihen johtopäätökseen, että maailma ja Eurooppa muuttuvat yhdeksi kyläksi, mutta kylän eri osat silti säilyttävät omalaatuisuutensa. Onneksi säilyttävätkin! Ja yksi niistä omalaatuisuuksista on tieteenkin kieli. Kirjoitukseni "kaksikielisyyn iloista" (Aviisi 5-2005) johdosta ovat muutamat lukijat lähettiläiset omat vastineensa. Kiitokseni heille! Paria näistä saamistani palautteista en malta olla mainisematta.

Hans Vink lähti joukon hänen vaimonsa käänöskukkasia, joista useimmat ovat suoria käänösiiä suomesta hollanniksi – ja siis täkäläisille ihan naurattavia tai naurettavia!

Toinen lukijamme, Sibrand Schepel, lähti muutamia esimerkkejä sanonnoista, joilla on sama merkitys, mutta asiaa katsotaan suomeksi ja hollanniksi ihan eri kantilta. Näitä kaikkia kielikukkasia on parasta tutkiskella hollanninkielisenä alkuperäistekstissä. Tämän amatöörikääntäjän taidot eivät riitä niiden käänämiseksi hauskasti!

Tässä toistaiseksi "interaktiivinen

kielaiheemme". Ehkä joskus palaan vielä samaan aiheeseen. Ja erityisesti siihen vaikeuteen, mikä suomalaisilla ja muilla ei-germaaniilla ulkomaalaissa on niitten osista yhteenrakennetuujen hollanninkielien teonsanojen (verbien) kanssa, joita kieli on täynnänsä. (Luepa hollanninkielisen tekstin loppu, niin tiedät, mistä on kysel) Tämä aihe sopinee mätäkuun jutuksi!

Carel van Bruggen

(käännös Pirkko van Bruggen)

De Saami

Dit stuk gaat over de Saami, de bewoners van het meest noordelijke gebied van Europa. Het geeft wat informatie over een aantal aspecten van het leven en de geschiedenis van de Saami, die ik op internet en in een enkel boek heb gevonden. Misschien een aanleiding voor anderen om eens andere aspecten van de Saami te belichten?

Op Wikipedia (de internet-encyclopedie: <http://nl.wikipedia.org/>) is de volgende tekst over Saami of Lappen te vinden:

De Saami (ook Sami of Saamen) zijn een van oorsprong nomadisch volk dat het Noord-Scandinavische Lapland bewoont. Ze zijn ook bekend onder de naam Lappen, die ze zelf als beledigend beschouwen.

De Saami bezitten tegenwoordig in zowel Noorwegen, Zweden als Finland een eigen parlement, het Sameting, dat bij de nationale overheden van de staten waaronder Lapland ressorteert, inspraak heeft in zaken die de Saami en hun

woongebied betreffen. Het aantal Saami is niet bekend, maar beloopt naar schatting enige honderdduizenden mensen.

Van de 17e eeuw af is de levenswijze van de Saami sterk veranderd. Slechts een klein percentage voert meer een nomadisch bestaan, en dan doorgaans nog slechts een deel van het jaar. De traditionele kleurige kleding van de Saami wordt meer en meer tot folklore, evenals de traditionele muziek van de Saami, de zogenaamde Joik.

Saami of Samisch is ook de naam van de taal van de Saami. Naar schatting van het Europees Bureau voor Minderheidstalen spreken 70 tot 100 duizend mensen Samisch. Er bestaat een Samische standaardtaal, maar die wordt door weinig mensen gebruikt. Het gesproken Samisch kent vele, sterk verschillende varianten. Het Samisch behoort met o.a. het Fins, Estisch en Hongaars tot de Fins-Oegrische taalfamilie.

De naam

De oorsprong van de naam "Lappen" is blijkbaar onduidelijk. Ik kwam twee verklaringen tegen:

- In het Time-Life boek "Lapland", wordt gesuggereerd, dat Lap afkomstig is van een archaïsch Fins woord, dat "verbannen" betekent.
- Op andere plaatsen vindt men de mening, dat "Lapp" met het Zweedse "lapp" (en het Finse "lappu") en het Nederlandse "lap" te maken heeft, en mogelijk duidt op mensen, die in vodden gekleed gaan.

De geschiedenis

Ook de oorsprong van de mensen zelf is niet onomstreden: Volgens sommigen zouden ze eerder dan de Finnen uit Azië gekomen zijn. Volgens anderen wijst de vondst van 8000 jaar oude werktuigen erop, dat ze "altijd" al in Lapland gewoond hebben.

Oorspronkelijk leefden de Saami als nomaden. Aanvankelijk jaagden ze op rendieren, later gingen ze zich ook bezighouden met het houden van rendierkudden, waarmee ze door Lapland trokken. Tengevolge van de afname van het aantal rendieren, en door sociale, economische en politieke problemen ontstonden er vanaf de 16e eeuw vier groepen Saami:

- De Bergsaami: deze leven als nomaden en leven van de rendierzakkerij.
- De Bossaami: deze leven zowel van de rendierzakkerij als van de landbouw.
- De Zeesaami en de Riversaami: deze leefden oorspronkelijk van de visvangst, en zijn niet meer nomadisch.

In totaal zijn er zo'n 75.000 tot 100.000 Saami. Volgens Wikipedia spreekt ongeveer datzelfde aantal een Samische taal. Blijkbaar maken sommige bronnen wel en andere geen onderscheid tussen etnische Saami en mensen die een Samische taal spreken. In Finland wonen ongeveer 7500 Saami, voornamelijk in de gemeenten Enontekiö, Inari, Utsjoki en Sodankylä, een gebied van 35.000 km² (Nederland: 41.000). In Helsinki wonen zo'n 500 stads-Saami.

Taal

Er zijn tien Samische talen (op het kaartje hiernaast zijn er negen aangegeven), waarvan er zes geschreven worden. Drie daarvan worden in Finland gesproken: Noord-Samisch, Inari-Samisch en Skolt-Samisch. Evenals Fins en Estisch behoren de Samische talen tot de Fins-Oegrische taalgroep, zoals ook Wikipedia vermeldt.

Godsdiest

De oude heidense religie is al lang verdwenen, maar in z.g. neo-paganistische ("nieuw-heidense") groepen leven daarvan elementen voort, die overeenkomsten hebben met de oud-Noorse mythologie en de religies van andere volkeren in de poolstreek. De meeste Saami zijn nu Lutheraan of Orthodox.

Positie als "inheems" volk

Op 6 februari 1917 werd in Trondheim de eerste vergadering van de Saami gehouden. Sinds 2004 is 6 februari de nationale feestdag van de Saami.

Volgens de Finse wet is een Saami: iemand, die zichzelf Saami noemt én die zelf, óf van wie minstens één der ouders Samisch als eerste taal heeft geleerd. Of: personen wier ouders of grootouders als Saami waren geregistreerd. Sinds 1995 biedt de Finse grondwet sterker garanties voor de Saami, nl. de status van een inheems volk, en het recht om eigen taal en cultuur te handhaven en ontwikkelen. De Saami taalwet van 1991 (vernieuwd in 2004) biedt sterker rechten om de taal te gebruiken in gerechtshoven en voor andere autoriteiten.

Vanaf 1973 bestaat er een "Saami afvaardiging" (het oude Saami parlement) en sinds 1996 is er een Saami parlement (Saamelaiskäräjät, Sámediggi) met 21 leden. Regering en parlement zijn verplicht de Saami te horen in alle zaken, die van belang zijn voor de Saami.

In theorie is de erkenning van de rechten van de Saami in de Noordse landen goed geregeld. In de praktijk blijkt dat echter soms nog tegen te vallen.

In Finland bv. wordt sinds de jaren 90 veel hout gekapt in het gebied van Inari, waardoor het op traditionele wijze houden van rendierkuddes gevaar loopt. Dit is in strijd met internationale verdragen, die de rechten van inheemse volkeren moeten waarborgen. Het World Wildlife Fund en Greenpeace steunen de Saami in hun protest tegen deze houtkap.

Ook in Noorwegen en Zweden zijn er conflicten tussen de regering resp. de regionale overheid en de Saami over hun rechten en (al of niet vermeende) plichten. Dit is dus weer een bewijs, dat inheemse volkeren, ondanks soms goede wettelijke regelingen, toch vaak een zwakke positie hebben ten opzichte van de staten, waarin zij wonen.

Referenties:

Johannes Schefferus: "The history of the Laps", 1673, geciteerd in:
Walter Marsden: "Lapland", Time-Life boeken, 1976
<http://virtual.finland.fi/netcomm/news/showarticle.asp?intNWSAID=26473&LAN=ENG>
<http://boreale.konto.itv.se/samieng1.htm>
<http://www.saamicouncil.net/?depid=1115>
<http://www.saamicouncil.net/?depid=2217>

Saame-laisuus

Tässä artikkelissa kerron saamelaisista, Euroopan pohjoisimmista asukkaista. Kerron mitä olen internetin ja kirjojen avulla saanut selville. Ehkä joku voisi innostua kirjoittamaan aiheesta laajemminkin. Seuraava teksti on peräisin internet-tietosanakirja Wikipedia: (<http://nl.wikipedia.org/>):

Saamelaiset ovat Pohjois-Skandinavian alkuperäistä paimentolaiskansaa. Heidät tunnetaan myös nimeltä lappalaiset, nimitys mitä he itse pitävät loukkaavana.

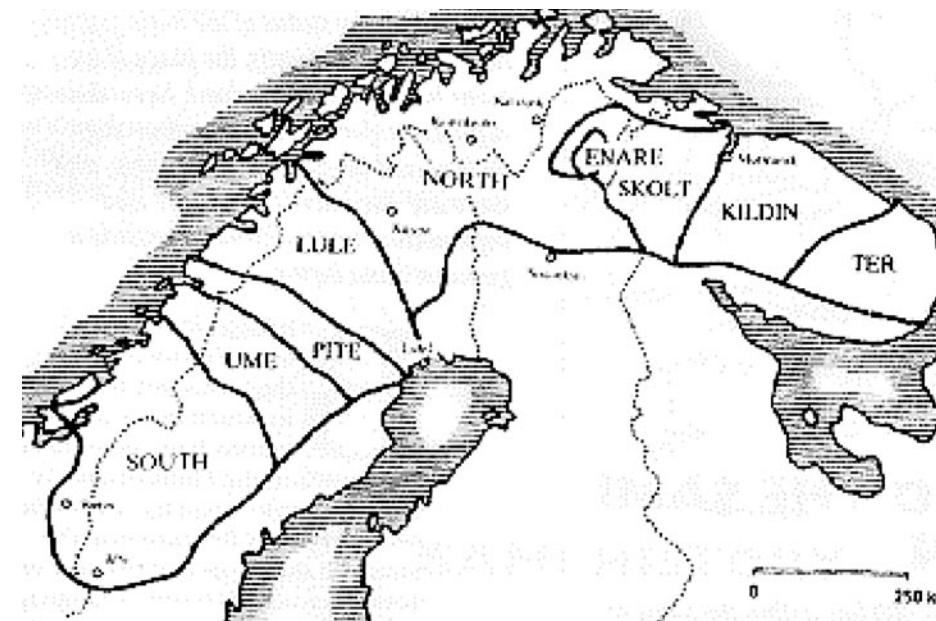
Saamelaisilla on nykyään Norjan, Ruotsin ja Suomen käsittävä saamelaishallitus jossa he edustavat itseään Lappina valtakunnallisella tasolla puolustakaseen saamelaisuuttaan ja asuinalueitaan.

Saamelaisten tarkka lukumäärä on tuntematon, mutta heitä arvioidaan olevan muutamia satoja tuhansia.

Saamelaisten elintavat alkoivat 1600-luvulta lähtien muuttua suuresti. Vain pieni osa kansasta viettää enää paimentolaiselämää ja sitäkin vain osan vuodesta.

Perinteisiä pukuja käytetään enää vain erikoistapaussissa samoin kuin perinteistä laulantaa, joikua.

Euroopan vähemmistökielitoimiston mukaan saamenkieltä puhuu 70000-100000 henkeä. Saamenkiellessä on eräänlainen kirjakieli, mutta sitä ei kovinkaan moni käyttää. Puhutussa kiellessä on hyvin voimakkaita eroja. Saamen kieli kuuluu suomen-, viroon ja unkarikielien lisäksi suomalais-ugrilaiseen kielisukuun.

Nimi

Lappi-sanan alkuperä on hämärän peitossa. Sen arvellaan olevan joko suomen- tai ruotsinkielistä alkuperää.

Historia

Myös itse ihmisten alkuperä on hämärän peitossa. Joidenkin lähteiden mukaan he olisivat saapuneet ennen suomalaisia Aasiasta. Toisten mukaan 8000 vuotta vanhojen työkalujen löytyminen todistaa, että he olisivat "aina" asuttaneet Lappia.

Alunperin saamelaiset elivät paimentolaisina metsästääni poroja. Myöhemmin he rupesivat harjoittamaan porotaloutta ja he liikkuvat tokkiensa kanssa ympäri Lappia. Porojen lukumäärän väheneminen, sosiaalisten, taloudellisten ja poliittisten ongelmien myötä jakaantuivat saamelaiset 1500-luvulta lähtien 4 eri ryhmittymään:

- tunturisaameliäisiin jotka elivät

paimentolaisina porotaloudesta

- metsäsaameliäisiin jotka elivät porotaloudesta vastaavasti kuin karjataloudesta eletään
- meri- ja jokisaameliäisiin jotka puolestaan saivat elantonsa kalastuksesta
- SAAMELAIKÄÄJÄT
- SAAMELAISIA ON N. 75.000-100.000.
- WIKIPEDIAN MUKAAN SAAMENKIELTÄ PUUHUJOTAKUINKIN SAMAA MÄÄRÄ HENKILÖITÄ.
- JOTKUT LÄHTEET EIVÄT TEE EROA SAAMENKIELTÄ PUUVIEN JA SAAMELAISTA ALKUPERÄÄ OLEVIIEN IHMISTEN VÄLILLE.
- SUOMESSA ASUU N. 7500 SAAMELAISTA ETUPÄÄSSÄ ENONTEKIÖN, INARIN, UTSJOEN EN SODANKYLÄN KUNMISSA ALUEILLA JONKA PINTA-ALA ON 35.000 KM² (HOLLANNIN 41.000 KM²). HELSINGISSÄ ASUU N. 500 KAUPUNKISAAMELAISTA.

henkilö, joka itse nimittää itseään siksi tai jonka vähintään toinen vanhemmista on oppinut saamenkielen äidinkielenään. Tai sitten henkilöt joiden vanhemmat tai isovanhemmat ovat virallisesti saamelaisia. Vuodesta 1995 lähtien takaa Suomen perustuslaki saamelaisille vahvemman aseman, nimittäin aseman alkuperäiskansana jolla on oikeus säilyttää ja kehittää omaa kielään ja kulttuuriaan. Saamenkieltä koskeva lain, joka on peräisin vuodelta 1991 (uudistettu vuonna 2004), mukaan kielä on oltava mahdollista käyttää julkisissa palveluissa. Vuonna 1973 perustettiin Saamelaiskäräjät (Sámediggi) johon kuuluu 21 jäsentä. Hallituksen ja parlamentin kuuluu hyväksyä saamenkielen käyttö kaikissa asioiden käsittelyissä jotka ovat tärkeitä saamelaisille.

Kieli

Saamen eri kieliä on kymmenen (oheiseen karttaan niitä on merkitty 9) joista kuudella on kirjoitusta. Kolmea niistä puhutaan Suomessa: pohjois-saamea, inarinsaamea ja kolttasaamea.

Uskonto

Vanha pakanauskonto on hävinnyt jo kauan sitten, mutta n.s. uuspankanat ovat elvyttäneet sitä perustuen vanhaan norjalaiseen mytologiaan ja muiden napapiirikansojen uskontoihin. Suurin osa saamelaisista on luterilaisia tai ortodokseja.

Alkuperäiskansa-asema

Trondheimissa pidettiin ensimmäinen saamelaisten yhteiskokous 6. päivänä helmikuuta 1917. Vuodesta 2004 lähtien sitä pidetään saamelaisten kansallispäivänä. Suomen lain mukaan saamelainen on

Teoriassa saamelaisten oikeudet ovat järjestetty Pohjoismaissa hyvin, mutta käytännössä ilmenee usein puutteita. Esimerkiksi Suomessa on kaadettu metsiä 90-luvulta lähtien metsiä Inarin alueelta, mikä vaikeuttaa perinteistä poronhoitoa. Tämä on ristiriidassa kansainvälisen sopimusten kanssa, joiden mukaan alkuperäiskansojen oikeudet on taattava. Maailman Luonnon Säätiö ja Greenpeace antavat asiassa tukensa saameleisille heidän vastustaessaan hakkuita. Myös Norjan ja Ruotsin hallitusten ja paikallishallintojen välillä on ristiriitoja koskien saamelaisten oikeuksia, mutta myös velvollisuksia. Tämä todistaa jälleen kerran etteivät hyvin laaditut lait takaa alkuperäisille kansoille vahvempaa asemaa asumiaan valtioita kohtaan.

Lähteitä:

Johannes Schefferus: "The history of the Laps", 1673, geciteerd in:
Walter Marsden: "Lapland", Time-Life boeken, 1976

<http://virtual.finland.fi/netcomm/news/showarticle.asp?intNWSAID=26473&LAN=ENG>
<http://boreale.konto.itv.se/samieng1.htm>
<http://www.saamicouncil.net/?deptid=1115>
<http://www.saamicouncil.net/?deptid=2217>

Hans Adamse

Käännös: Minna Räty

Bereikbaar

Het secretariaat van de Vereniging Nederland-Finland is het beste bereikbaar per e-mail. Per telefoon is het secretariaat het beste bereikbaar op vrijdag tussen 9:00 en 13:00 uur. Op andere tijden kunt u een bericht op de voicemail achterlaten.

Aankomaat-Suomiyhdistyssyhteeri on parhaiten tavoitetavissa sähköpostitse. Puhelimitse yhdistyssyhteeri on parhaiten tavoitetavissa perjantaisin kello 9:00 - 13:00. Muina aikona voit jättää viestin puhelinvastaajaan.

Lauantai-koulu

Rotterdam Suomalainen lauantaikoulu retsii uusia opettajia lasten ja askuisten ryhmiin

Yhteyden otot mieellään sähköpostilla osoitteeseen susannapuuma@zeelandnet.nl

Alustavaa informaatiota saatavilla koulumme internetsivuilla www.lauantaikoulu.nl

DE VOLGENDE
AVIISI
VERSCIJNT IN
SEPTEMBER 2006.
KOPIJ VOOR DEZE
AVIISI KUNT U
STUREN VOOR
22 AUGUSTUS
2006 NAAR
VNF@XS4ALL.NL

Agenda Finse evenementen Suomalaiset tapahtumat

20.5.-27.8	RELATIONSHIPS - Three perspectives on the Finnish basketry, Nationaal Vlechtmuseum Noordwolde, Mandehof 7, www.noordwoldevlechtdorp.nl
2.6 - 18.6	Finse striptentoonstelling "Sarjakuvu" Zanderzaal, Groot Heiligland 37, Haarlem, Nederland
3.6 - 30.6	Finse kunstenaarsgroep Pesä presenteert zich vier weekenden in juni 2006 in de bijzondere, monumentale kerk van Schermerhorn. De opening op zaterdag 3 juni om 12.00 uur zal worden verricht door de Finse ambassadeur Mikko Jokela. Openingstijden zijn van 11.00 uur tot 17.00 uur. Entree gratis. Adres: De Grote Kerk van Schermerhorn, Oosteinde 1
17.6	Op zaterdag 17 juni zingt een 35-personen tellend koor "Voice Mail" gedirigeerd door Elien van de Meer Finse liederen en kunt u luisteren naar Piet Kolderman en Maisa van der Kolk. Hun instrumentarium bestaat uit viool, mandola, nyckelharpa, psalter en balalaika. Aanvang om 15.00 uur. Pesä-tentoonstelling Adres: De Grote Kerk van Schermerhorn, Oosteinde 1
3.6	Wereldpremière van Kaija Saariaho Bimhuis, Piet Heinkade 3, Amsterdam , Nederland
24.6	Midzomerfeest / Zeemanskerk / Merimieskirkko, Rotterdam / KESKIKESÄN JUHLA Lauantaina 24. kesäkuuta 2006 klo 17:30 – 24:00 Merimieskirkolla Rotterdamissa, os. 's-Gravendijkwal 64
24.6	Op 24 juni tussen 15.00 en 17.00 uur worden Finse liedjes gezongen door Marjatta Ranta-Iso begeleid door gitarist Hans Kromme. Pesä-tentoonstelling Adres: De Grote Kerk van Schermerhorn, Oosteinde 1
24.6. - 9.7	Film: Zoo en fotowerken van Salla Tykkä De Appel, Nieuwe Spiegelstraat 10, Amsterdam, Nederland
24.6. - 20.8	Tentoonstelling van Salla Tykkä Museum Het Domein, Kapittelstraat 6, Sittard, Nederland

Juhannus op Seurasaari, Helsinki 2004

Jo joutui armas aika...
Perinteinen

KESKIKESÄN JUHLA!

Tulossa jälleen!

Lauantaina 24. kesäkuuta 2006
klo 17:30 – 24:00

Merimieskirkolla Rotterdaminissa,
os. 's-Gravendijkwal 64

Hinnat:
Alankomaat-Suomi -yhdistyksen ja
merimieskirkon jäseniltä € 25/hiö,
normaalihinta € 30.
7-15 -vuotiaat € 12, alle 7 -vuotiaat
maksutta. Juomat eivät sisällä hintaan.

Sitovat ilmoittautumiset numeroon
010-436 6164 (Rotterdamin merimieskirkko)
kesiviikosta 14.6. alkaen, viimeistään
tiistaina 20.6.
Ilmoittautuminen on mahdollista arkisin
klo 10:00-14:00 sekä 16:00-22:00.

Osallistumismaksu tulee maksaa heti
ilmoittautumisen jälkeen merimieskirkon
tilille, ABN-Amro 48.00.23.778. Saajan nimi:
Finnish Seamen's Mission, toimipaikka
Rotterdam.

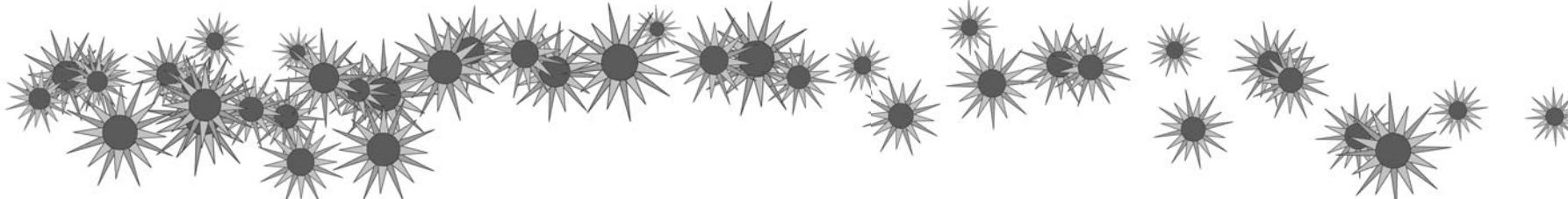
Osanottajien maksimimäärä 90 –paikat
täytetään ilmoittautumisjärjestysessä!

Keskikesän viettomme alkaa
Juhannuksen juhlamessulla
Merimieskirkossa klo 16.00

Messun jälkeen tarjolla hyvää ruokaa,
musiikkia, saunomista, keskikesän valoa
sekä viihdyttävää yhdessäoloa.
Naisten sauna klo 17:30 – 18:30,
miesten sauna klo 18:45 – 19:45.

Juhannusjuhlan tarjoavat: Rotterdamin
merimieskirkko ja Alankomaat-Suomi
–yhdistys

TERVETULOA!

HET TRADITIONELE MIDZOMERFEEST!

Zaterdag 24 juni van 17.30 tot 24.00 uur.

De Finse Zeemanskerk en de Vereniging Nederland – Finland vieren het traditionele midzomerfeest in de Finse Zeemanskerk, 's Gravendijkwal 64 te Rotterdam.

De kosten voor deze avond bedragen:
voor de leden van de vereniging € 25/pp,
voor niet leden € 30/pp.
Kinderen van 7 t/m 12 jaar € 12 en
kinderen jonger dan 7 jaar gratis.
Drankjes zijn voor eigen rekening.

Aanmelden kan via het tel. nr.
010-436 6164 (Finse Zeemanskerk)
vanaf woensdag 14.6. tot uiterlijk 20.6.
Aanmelden kan doordeweeks tussen
10-14 uur en 16-22 uur.

Na uw telefonische aanmelding graag direct
betalen aan de Finse Zeemanskerk. Op het
rekeningnummer ABN/AMRO 48.00.23.778.
ten name van "Finnish Seaman's Mission,
Rotterdam".

Er is maximaal ruimte voor 90 feestgangers,
om die reden zijn we genoodzaakt een
reserveringslijst te hanteren op basis van
volgorde van telefonische aanmelding.

Het feest begint met een
midzomerkerkdienst in de Finse
Zeemanskerk om 16.00 uur.

Na de dienst is er voor u smakelijk eten,
muziek, sauna en het gezellige samenzijn!

Saunaschema is als volgt:
Vrouwen hebben de mogelijkheid van
17.30 – 18.30 uur.
De mannen van 18.45 – 19.45 uur.
N.B. eigen handdoek meenemen.

Het Midzomerfeest wordt u aangeboden in
samenwerking van De Finse Zeemanskerk
en de Vereniging Nederland – Finland.

TOT 24 JUNI!

Suomalaiset naiset koolta kahdeksattatoista kertaa

Siivoa kotiisi hyvä energia! Pilates pelastaa vatsalihaksesi! Sinäkin voit oppia huovuttamaan villasta suloisia koristelampaita! Opi intialainen päähieronta ja ystäväsi vapautuu stressistä! Sauvakävele itsellesi hyvä kunto! Muun muassa nämä olivat Suomalaisen Naisen päivien 2006 tarjoamia viestejä 63 paikalle saapuneelle osallistujalle. Maaliskuun lopun keväinen viikonloppu vietettiin toista kertaa samassa paikassa, lintupuiston ympäröimässä hotelli Avifaunassa Alphen a/d Rijenissä. Tähän ratkaisuun kaikki olivat tyytyväisiä: erityisesti Avifaunan hyvä ruoka oli jäänyt mieleen. Eikä ruoka tuottanut pettymystä tänään vuonna. Illallisen hohtoa lisäsi se, että se nautittiin laivalla kanavaristeilyn merkeissä.

Energiaa ja terapia!

Suomalaisen Naisen päivillä oli muutama yhteisluento ja lukuisia workshoppeja, joihin kukin saattoi kiinnostuksensa mukaisesti osallistua. Esiintyjistä Feng shui-konsultti **Anja Banks** herätti naisissa ehkä eniten keskustelua. Hänen pääsanomansa oli: siivoa, siivoa, siivoa! Ei välttämättä kaikkein mieluisin kehotus rentoutuspäiviä vietämään tulleille naisille, mutta Banks vakuutti yleisönsä siitä, että vain siivoamalla kodin kaikki nurkat alkavat elämää muutenkin selkeytyä.

- Kotimme lähettää meille koko ajan signaaleja. Jos rikkinainen lamppu ärsyttää jatkuvasti alitajuiseksi mieltää

tai sotkuinen eteinen uuvuttaa aina tullessa ja mennenä, niin näiden asioiden kuntoon laittaminen keventää varmasti mieltääsi. Energia siirtyy aina eteenpäin, niin huono kuin hyväkin, joten kannattaa pitää huolta siitä, että kotona on paljon hyvää energiota ja että se virtaa vapaasti. Heitä pois kaikki turha roina ja jätä jäljelle vain tavarat, joista oikeasti pidät, Banks kehotti.

Moni alkoi jo miettiä kotiinsa uutta sisustussuunnitelmaa Banksin neuvojen mukaisesti. Kaikki eivät Feng shui-filosofiaa innostuneet. Haagin lähetä Rijswijkista päiville ensi kertaa tullut

Susanna Hautakangas oli yksi näistä.
- Minä en oikeasti voi uskoa, että suorakaiteen muotoisella peilillä olisi erilainen vaikutus kodin energiaan kuin pyöreällä! Tämä vaikuttaa vähän liian yliuonnolliselta.

Sen sijaan Susanna ilostutti paitsi Pilates-voimistelu, erityisesti huovutustyöpaja, jota veti **Tarja Frilander** Rotterdamin

pappilasta.

- Kokeilimme Tarjan johdolla neulahuovutusta. Tein pienen krokotiiliin ja itsenkin hämmästyin, miten innostuin huovuttamisesta. Tarja esitti meille erityislangan, josta ensin virkataan esimerkiksi tossu tai pussukka ja sitten

tuotos pestääni pesukoneessa, jolloin se huovutuu itsestään. Nyt odottelen, että omat lapset kasvavat, jotta pääsemme yhdessä huovuttamaan!

Suomalaisen naisen päivillä hotelli Avifaunassa oli ainakin kaksi hotelliuhonetta, joiden ovet kävivät tiuhaan: **Karin van der Stelin ja Anitta Honkalan**. Karin antoi huoneessaan muun muassa kuumakivihoitoja, sidekudoshierontaa ja lymfaterapian. Ne kaikki vilkastuttavat aineenvaihduntaa ja lievittävät särkyjä. Hän myös opetti koko porukalle, miten voi virkistyä intialaisen päähieronnan avulla. Hiusten tukistamisen kohteeksi joutuminen voikin olla myönteinen kokemus!

Anitta Honkala puolestaan antoi osallistujille Shiatsuterapiaa, joka perustuu kiinalaiseen läketieteesseen, mutta on alun perin japanilainen tekniikka.

- Shiatsu tarkoittaa sormipainalluste-kiinikkaa. Hoidettava makaa lattialla ja hänen kehoaan painellaan sormin ja hierotaan erilaisin ottein ja samalla venytetään, jolloin keho vapautuu jännityksistä.

Ensikertalaisia ja konkareita

Viikonloppua oli tullut vietämään 63 suomalaisnaista eri puolelta Hollantia. Zoetermeerissä asuva **Sirpa Askamp**, kokoontumisviikonlopuista, on viettänyt Hollannissa jo 26 vuotta, mutta tuli vasta nyt ensimmäistä kertaa Suomalaisen naisen päiville.

- Olen kyllä ollut tietoinen näistä kokoonnuttamisviikonlopuista, mutta ei ole ollut oikein tarvetta tulla. Olen kai viihtynyt niin hyvin kotiympyröissä. Kokemus on ollut mukava, totesi Sirpa.

Toista ääripäätä edusti **Helinä Luttinen**, järjestelytoimikuntaankin, joka on asunut Hollannissa lähes yhdeksän vuotta ja ollut viimeiset kuusi vuotta päivillä mukana. Hän on kuulunut aikaisemmin Naisen päivien järjestelytoimikuntaankin.

- Minulle päivien parasta antia on aina ollut se, että voi vaihtaa ajatuksia uusien ja vanhojen kävijöiden kanssa. Päivät virkistävät henkisesti.

- Minusta parasta oli sauvakävely! Voisi olla hyvä idea jatkossa pyhittää toinen päivä kokonaan kaikenlaiselle kuntoilulle. Iltaohjelma oli tänä vuonna rentouttava ja näytelmä tosi hauska, sanoi Belgian puolella Kapellenissa asuva **Mia Järvinen**.

Toista kertaa yhteisille päiville tullut **Helena Bergström** Wassenaarista piti viikonloppua kokonaisuudessaan hintansa

väärtinä.

- Ohjelmaa oli niin paljon, että yhtäkkiä huomasin, että on sunnuntai-iltaapäivä ja aika lähteää kotiin. Viikonloppu nollasi ajatuksesi ja rentoutti! kiteytti Helena päivien tunnelman.

Ideoita kaivataan!

Naisen päivät eivät synny itsestään. Viisihenkiselle toimikunnalle päivien järjestäminen oli taas iso urakka.

- Paljon on ollut työtä, mutta talkootyö on ollut mukavaa! Järjestelytoimikunnassa kenenkään ei tarvitse tehdä mitään, mikä ei luonnostaan suju. Yhdelle sopii paremmin kirjoittaminen, toiselle puhelimessa puhuminen ja sen mukaan

tehtäviä on jaettu, kertoo toimikunnan puheenjohtaja **Kati Airon-Violet**.

Vaikein pala päivien järjestämisenä on tietysti raha. Sponsorirahoja saa vuosi vuodelta yhä vähemmän.

- Osallistumismaksua, joka tällä kertaa oli 125 euroa koko viikonlopulta, on pidetty suurena, mutta itse asiassa sillä pystytettiin kattamaan vain hotelli ja ruokailu, toteaa Kati Airon-Violet.

Maksettavaksi jäi vielä esiintyjien palkkiot,

tilavuokrat, laivan vuokra, mikrofoni ja monistekulut ym - yhteensä noin 1600 euroa. Saman verran onnistuttiin keräämään sponsorirahaa, mikä tosin vaati melkoista työtä.

- Jos kellään on ideoita, miten rahoitusta voitaisiin järjestää, niin ehdotukset otetaan ilolla vastaan! Toivoisin myös, että talkootöihin tulisi mukaan uusia ihmisiä! Kati viestitti.

Millaista ohjelmaa voisi ensi vuonna olla tarjolla? Voisitko sinä tulla pitämään workshopin? Miten kustannuksia saataisiin alhaiseksi? Kaikki ajatuksesi ja ideat voi lähettää sähköpostilla osoitteeseen naisenpaivat@planet.nl.

Sari Valto

KIITÄMME SPONSOREITAMME 2006:

Finnair
Kone
Suomi-Seura
Ovako Wire BV
Leaf Holland
Atelier 't Lanteernke, Ootmarsum
Alankomaat-Suomi Yhdistys / Vereniging Nederland Finland
Rotterdam Merimieskirkko
Suomen Suurlähetysto Den Haag
Novita
Poolster Beheer BV
Kicxstart
Quar-Tel Consultancy
SUURKIITOKSET!

Vappujuhla 2006

Nog steeds Finland en de vereniging Nederland-Finland een warm hart toedragend, hadden we besloten om dit jaar weer de viering van het Vappu bij te wonen. Het kwam goed uit dat "het Wantveld" in Katwijk zo dichtbij onze woonplaats Oegstgeest is gelegen. We besloten om ook onze dochter Anique, die in het Rijnlands Zeehospitium in Katwijk woont, uit te nodigen samen met vriend Jan. Anique heeft als kind vele zomervakanties in Sossonniemi bij Kuusamo doorgebracht. In 1997 waren Anique en ik in Hyvinkää aanwezig bij het huwelijk van Ville, onze vaste opstapper bij vaartochten, zie eerdere Aviisi's. In 2002 vierden we met het hele gezin + schoondochter ons 35-jarig huwelijk in Sossonniemi. Met hun scootmobils konden Jan en Anique het Wantveld gemakkelijk bereiken. Het Wantveld is leuk gelegen in de duinen, een beetje buiten de drukte van de boulevard.

30 april rond 3 uur 's middags werd een veertigtal leden, waaronder 5 kinderen, welkom geheten door Pirkko en Margriet. We moesten allemaal een kleur kiezen (niet dezelfde als je familie), waarna we een kaartje in die kleur met een nummer kregen om op te spelden. Het nummer had te maken met de afrekening van de drankjes, heel handig. De betekenis van de verschillende kleuren werd ons later duidelijk. Het weer viel een beetje tegen, buiten zitten was er niet bij. Dit belette

Suomen Benelux-instituutin tulevaa ohjelmaa

SARJAKUVA - FINSE STRIPS

Stripdagen Haarlem

02-25.06 Zanderzaal, Haarlem.

De Stripdagen Haarlem tonen dit jaar het Finse beeldverhaal in oorspronkelijke tekeningen en schilderijen. De drie verdiepingen van de Zanderzaal worden gevuld met experimentele strips en meer commerciële successen.

Een gewaagde kunstzinnige kant wordt vertegenwoordigd door de Kekkonen-stripgravures van Matti Hagelberg en de Finse stripelite van de bundels Napa, Glömp en Laikku, waaronder Jenni Rope, Pentti Otsamo, die ook door Drawn & Quarterly is ontdekt, Mika Lietzen alsmede Katja Tukiainen en Marko Turunen, die onder meer in Strapazin hebben gestaan.

Zanderzaal: Groot Heiligland 37, Haarlem
Informatie: Stichting Beeldverhaal Nederland, Postbus 132, 2000 AC Haarlem.
info@stripdagenhaarlem.nl www.stripdagenhaarlem.nl.

Tickets: 1 euro
Open: Di t/m za 12-17u, zo 13-17u

Suomen Benelux-instituutti
The Finnish Cultural Institute
for Benelux

Rue du Luxembourgstraat 20

1000 Brussels, Belgium

T. +32 2 513 0941 Fax +32 2 513 1241

info@finncult.be

Internet: www.finncult.be

toch vele aanwezigen niet om tussen de bedrijven door een strandwandeling te maken en ook de kinderen vermaakten zich opperbest met het spelen in het zand.

Al snel begon de accordeoniste Anne-Mari Kanniainen, die we nog kenden van de nieuwjaarsreceptie en die speciaal uit Finland was overgevlogen, met enthousiasme heerlijke Finse muziek te spelen. Wat genieten we toch van die warme Finse muziek. In 1977 toen we voor het eerst in Finland waren, maakte deze muziek al grote indruk op ons. Bovendien speelt Anne-Mari fantastisch.

Na de traditionele "sima", die deze keer erg lekker was, werd de betekenis van de kleuren duidelijk. Zij, die dezelfde kleur hadden, moesten bij elkaar gaan

zitten en toen werden twintig vragen over Finland voorgelegd. Zo maakte je kennis met andere leden, verenigd met een gemeenschappelijk doel: als hoogste te eindigen. Ons groepje bestond uit een Finse getrouwd met een Nederlander: Raija Wester (uit Gorredijk), Margriet Panman, getrouwde met een Fin en ikzelf een Nederlandse finnofiel. De 7-jarige Emil Prusti hield onze administratie bij. Bij alle vragen moest gekozen worden uit 4 mogelijkheden. We waren er fanatiek mee bezig. Raija en ik hadden naar Margriet moeten luisteren, toen zij koos voor een gemiddelde temperatuur in Finse huizen van 24°C. Gelukkig wist Raija, als Finse, heel veel o.a. de componist van de tango: "Satumaa", Unto Mononen. Zelf was ik blij te kunnen vermelden dat 28 februari de dag van de Kalevala is.

Toen Pirkko met veel verve alle juiste antwoorden had meegedeeld, bleek dat ons groepje 16 vragen goed had en daarmee als eerste was geëindigd. We wonnen een doos Fazer (natuurlijk Fazer) bonbons, waarvan we later bij de koffie alle aanwezigen hebben kunnen laten profiteren.

Het optuigen van de barbecue moest ook binnen gebeuren. De temperatuur in het restaurant bereikte een Finse hoogte, zo ook de feestvreugde. Zelfs Anne-Mari kreeg een flinke blos op haar wangen. Maar het duurde enige tijd voordat de goede temperatuur van de barbecue zelf was bereikt, maar toen waren de garnalenspiesjes, de sateh's etc. dan ook overheerlijk.

De stemming steeg ten top toen de loterij werd aangekondigd. Velen kochten op het laatste moment nog extra loten. Met assistentie van de oudste kinderen van Margriet en Minna Räty werden de winnende lotnummers door Pirkko en Margriet bekend gemaakt. Allereerst werd het nummer voor de hoofdprijs getrokken,

maar dat werd nog even apart gehouden. Er waren mooie prijzen, CD's, servetjes, olielamp, dekbedhoezen en heel veel vaste planten. Ik denk dat vrijwel alle aanwezigen een prijs mee naar huis konden nemen. Na het Vappu in Kudelstaart hebben we onze tuin de naam: "Klein Boskoop" gegeven, nu hebben we onze tuin moeten omdopen in: "Groot Boskoop". Voor iedere familie was er ook nog een fleurig uitgevoerd boekje met wetenswaardigheden over Finland.

En toen kwam de hoofdprijs: een retourticket van Finnair naar elke bestemming in Finland waarop Finnair vliegt. vergeleken met de rest van de familie had ik maar weinig prijzen gewonnen, groot was dus de verrassing dat de hoofdprijs was gevallen op het laatste lot dat ik had gekocht. We hadden helemaal geen plannen om dit jaar naar Finland te gaan, omdat we vorig jaar meerdere malen de reis naar het Hoge Noorden hadden gemaakt i.v.m. de aanschaf van onze motorboot "Aurinko". Een fantastische toegift. We hebben een extra ticket voor Evert gekocht en we gaan naar Tampere. In 2004 verblijven we 2 nachten in Tampere, maar toen moesten we op de enige volledige dag, dat we daar waren naar Naantali rijden om het contract voor de bouw van Aurinko te tekenen. We verheugen ons er buitengewoon op. Toen we rond negen uur het Wantveld verlieten, was Anne-Mari nog volop aan het spelen en er werd zelfs gedanst. Het was een geslaagde Vappuviering. Onze complimenten voor het bestuur dat dit feest zo goed georganiseerd heeft.

Freddy Schut-Meijwes

Vappujuhla 2006

Mellä on edelleen lämpimiä tunteita Suomea sekä Alankomaat-Suomi Yhdistystä kohtaan ja päättimmekin taas tään vuonna lähteä vappua viettämään. Ravintola "Wantveld" Katwijkissa on sopivan lähellä asuinpaikkaamme Oegstgeestia.

Päätimme myös kutsua mukaan tyttäremme Aniquen yhdessä ystävänsä Janin kanssa. Tyttäremme asuu Rijnland Zeehospitiumissa Katwikkissa. Anique on viettänyt lapsena monia kesäloisia Sossonniemessä Kuusamon lähellä. Vuonna 1997 olin Aniquen kanssa Hyvinkäällä Villen häissä. Hän on vakituinen mukanaoliha veneretkillämme, katsko edellisiä Aviiseja. Vuonna 2002 vietimme koko perheen sekä miniän

kesken 35-vuotis hääpäiväämme Sossonniemessä. Jan ja Anique pääsivät hyvin ravintola Wantveldiin motorisoitujen pyörätuoliensa avulla. Ravintola Wantveld sijaitsee kivalla paikalla dyyneillä, hieman erillään rantabulevardin tungoksesta.

Pirkko ja Margriet toivottivat 30. huhtikuuta kello kolme iltapäivällä nelisenkymmentä jäsentä sekä 5 lasta tervetulleeksi. Meidän piti kaikkien valita joku väri (ei sama perheen kesken) ja saimme valitsemamme värisen lipukkeen numeroineen rintaamme kiinnitettäväksi. Tätä numeroa käytettiin sitten juomien laskuttamisessa, hyvin kätevää. Eri värien merkitys selvisi meille myöhemmin. Sää ei ollut niin kovin suotuisa, ulkona ei voinut oikein tarennut istuskella. Tämä ei kuitenkaan estänyt useita läsnöölijoita menemästä rantakävelylle eri tapahtumien välillä. Lapset viihtyivät erittäin hyvin hiekkaleikkeissään.

Pian Anne-Mari Karvinen, jonka tunsimme uuden vuoden vastaanotolta ja joka oli nimenomaan meitä varten lentänyt tänne Suomesta, alkoi sitten innokkaasti soittaa hanurillaan ihanaa suomalaisista musiikkia. Kuinka nautimme kaan tuosta lämpimästä suomalaisesta musiikista. Vuonna 1997, ollessamme ensimmäistä kertaa Suomessa, teki tämä musiikki jo suuren vaikutuksen meihin. Sitäpäitsi Anne-Mari soittaa upeasti.

Perinteisen siman jälkeen, joka tällä kertaa oli erittäin hyvä, selvisi sitten mainittujen värien merkitys. Ne joilla oli sama väri rintalapussaan, panttiin istumaan ryhmään keskenään, ja sitten meille esitettiin kaksikymmentä kysymystä koskien Suomea. Niin tutustuttiin muihin jäseniin joilla kaikilla oli sama yhteenen tavoite, voittaa. Meidän ryhmämme koostui suomalainaisesta jolla oli hollantilainen mies : Raija Wester (Gorredijkista), Margriet Panman jolla on suomalainen mies sekä allekirjoittanut, hollantilainen Suomen ystävä. 7-vuotias Emi Prusti piti meille kirja. Kaikkien kysymisten kohdalla piti valita neljästä mahdollisuudesta. Olimme hyvin innokkaina asiassa mukana. Margriet valitsi suomalaisien asuntojen keskilämpötilaksi 24 astetta ja Raijan ja minun olisi pitänyt uskoa häntä. Onneksi Raija suomalaisena tiesi paljon, mm Satumaa-nimisen tangon säveltäjän, Unto Monosen. Itse olin iloinen että tiesin että 28. helmikuuta on Kalevalan Päivä. Kun Pirkko reippaasti ilmoitti meille kaikki oikeat vastaukset, kävi ilmi että ryhmällämme oli 16 oikeata vastausta eli olimme voittaneet. Palkintona oli Fazerin suklaarasia (tottakai Fazerin) josta kaikki

läsnöölijat saivat nauttia myöhemmin kahvin kanssa.

Grillauksen piti myöskin tapahtua sisätiloissa. Lämpötila ravintolassa saavutti suomalaisen tason, samoin juhlatunnelma. Jopa Anne-Mari sain reilun punan poskilleen. Mutta kesti jonkin aikaa ennenkuin sopiva lämpötila oli saavutettu grillissä mutta sitten katkaraputukut, « sateet » jne. olivatkin ihania.

Tunnelma nousi kattoon kun oli arpajaisten vuoro. Monet ostivat vielä viime hetkellä ylimääräisiä arpoja. Pirkko ja Margriet ilmoittivat voittaneiden arpojen numerot, Margrietiin vanhempien lasten sekä Minna Rädyn avustuksella. Ensinnäkin arvottiin pääpalkinto mutta se pidettiin vielä toistaiseksi salassa. Palkinnot olivat kivoja, oli CD-levyjä, lautasliinoja, öljylamppu, pussilakanoida ja hyvin paljon puutarhakasveja. Luulisin että melkein kaikki läsnöölijat voittivat jotakin. Kudelstaartin Vappujuhlan jälkeen annoimme puutarhallamme nimen «Pikku Boskoop», nyt sillä piti antaa nimi « Iso Boskoop ». Jokainen perhe sai myös mukaansa kauniin kirjasen jossa oli kaikenlaista hyödyllistä tietoutta Suomesta.

Ja sitten oli pääpalkinnon vuoro: edestakaisin lento mihiin kohteseen vaan Suomessa minne Finnair lentää. Muuhun perheeseen verrattuna olin voittanut aika vähän palkintoja – suuri yllätys olikin että pääpalkinto osui sillle arvalle jonka viimeksi olin ostanut. Emme olleet ollenkaan aikoneet mennä tänä vuonna Suomeen koska viime vuonna olimme tehneet useita matkoja Pohjolaan johtuen siitä että

olimme hankineet moottorivenemme «Auringon». Upea ylimääräinen palkinto. Ostimme lipun Evertille ja lähdemme Tampereelle. Vuonna 2004 olimme 2 yötä Tampereella mutta silloin meidän täytyi sinä ainoana "kokonaisena" päivänä paikan päällä lähteä ajamaan Naantaliin allekirjoittamaan "Auringon" rakennussopimusta. Iloitsemme suuresti tulevasta matkastamme.

Kun noin yhdeksän aikaan lähdimmä ravintola Wantveldistä, soitti Anne-Mari vielä täytä päättä ja paikalla jopa tanssittiin. Tämä Vappujuhla oli hyvin onnistunut. Onnittemme johtokuntaa tämän juhlan hyvästä järjestämisestä.

Freddy Schut-Meijwes
(käännös : Marjut Suvisaari)

.....
**SPONSORS VAPPU-LOTERIJ
/ VAPPU-ARPAJAISTEN
SPONSORIT**

- **FINNAIR**
- ***Finse Ambassade / Suomen -
Suurlähetysto***
- ***Kwekerij Piet Boer, Boskoop***
- ***Kwekerij Arie Rijkaart, Boskoop***
- ***Helinä Finnish Design,
Wageningen***
- ***Mervi-Helinä, Rotterdam***
- ***Lapsi, 't Finse winkeltje,
Haarlem***

**HARTELĲK BEDANKT !
SUURKIITOKSET!**

.....

Kunst in Schermer- horn

Bent u altijd al benieuwd geweest naar het land van de duizend meren en met name naar kunstuitingen uit dit fascinerende land uit het hoge noorden? Dan heeft u nu de mogelijkheid daarmee kennis te maken.

De Finse kunstenaarsgroep **Pesä**, letterlijk vertaald NEST, presenteert zich vier weekenden in juni 2006 in de bijzondere, monumentale kerk van Schermerhorn. De opening op zaterdag 3 juni om 12.00 uur zal worden verricht door de Finse ambassadeur Mikko Jokela en op deze dag kunt u ook genieten van traditionele Finse muziek gespeeld op de traditionele Finse schootharp, kantele, door Maisa van der

Kolk en Nancy Zijp.

Op zaterdag 17 juni zingt een 35-personen tellend koor "Voice Mail" gedirigeerd door Elien van de Meer Finse liederen en kunt u luisteren naar Piet Kolderman en Maisa van der Kolk. Hun instrumentarium bestaat uit viool, mandola, nyckelharpa, psalter en balalaika. Aanvang om 15.00 uur. Op 24 juni tussen 15.00 en 17.00 uur worden Finse liedjes gezongen door Marjatta Ranta-Iso begeleid door gitarist Hans Kromme.

De expositie is te bezichtigen op alle zaterdagen en zondagen in juni. Openingstijden zijn van 11.00 uur tot 17.00 uur. Entree gratis. Adres: De Grote Kerk van Schermerhorn, Oosteinde 1

Taidenäyttely Schermerhornissa

Tuhansien järvien pohjoinen Suomenmaa ja sen taide on aistittavissa suomalaiset juuret omaavan Pesä -ryhmän taidenäyttelyssä, joka pidetään kesäkuun neljänä viikonloppuna Schermerhornin monumentaalissa suurkirkossa.

Avajaistilaisuus on kesäkuun 3. päivänä klo 12.00. Suomen Hollannin suurlähettiläs Mikko Jokela avaa näytelyn. Tilaisuudessa voi myös nauttia perinteisestä suomalaisesta kantelemusiikista. Kanteleita soittavat Maisa van der Kolk ja Nancy Zijp.

Lauantaina 17. kesäkuuta hollantilainen 35-henkinen kuoro "Voice Mail" esittää suomalaisia lauluja klo 15.00 lähtien. Kuoroa johtaa Elien van de Meer. Ohjelmassa on myös Piet Koldermanin ja Maisa van der Kolkin musisointia. Instrumentteina heillä on mm. viulu ja balalaika. Kesäkuu 24. päivänä klo 15.00-17.00 Marjatta Ranta-Iso esittää suomalaisia lauluja kitaristi Hans Krommen säestyksellä.

Näytely on avoinna jokaisena kesäkuun lauantaina ja sunnuntaina klo 11.00 – 17.00. Näytelyyn on vapaa pääsy. Osoite: De Grote Kerk van Schermerhorn, Oosteinde 1

Het Nederlandse veldziekenhuis in Finland in 1940

Naar aanleiding van een bezoek aan de Pesä-tentoonstelling in Hartola vorig jaar schreef de Finse arts Arno Forsius een artikel over het Nederlandse veldhospitaal in Finland in 1940. Over dit onderwerp is in Aviisi nr.2 van 1998 een uitgebreid artikel verschenen. Het voorwoord bij het stuk van Arno Forsius staat hieronder. Het hele artikel is te vinden op zijn website. Zie het adres verderop in dit artikel.

Ondergetekende en mijn vrouw Anita kregen per post een uitnodiging voor de opening op 10 juli 2005 van een tentoonstelling van de beeldende kunstenaarsgroep "Pesä". Deze tentoonstelling was op het landgoed Tollinmäki in het Finse Hartola van 10 juli tot 7 augustus vorige zomer. Een week eerder op 2 juli 2005 was in de Finse krant Helsingin Sanomat bijna een hele pagina besteed aan deze tentoonstelling en de deelnemende beeldende kunstenaars, waarvan wij Taru-Maria Kuparinen-Säilän van vroeger kenden uit de schooltijd van onze kinderen in het begin van de 70-er jaren in Lahti.

Het tijdschrift "Punainen Risti" van het Finse Rode Kruis had een korte vermelding over deze tentoonstelling in haar uitgave nr. 2/2005 op blz. 32, omdat

op die tentoonstelling ook herinneringen gewijd waren aan het Nederlandse veldziekenhuis, dat in voorjaar en zomer van 1940 actief was direct na het einde van de Finse winteroorlog.

Dat de Pesä-tentoonstelling op het landgoed Tollinmäki in Hartola gehouden werd, had ook te maken met activiteiten van het Nederlandse veldziekenhuis in Finland, want de ouders van een van de Pesä-leden, Maija-Liisa van der Kolk-Schepel, ontmoetten elkaar in april 1940 daar in Tollinmäki, wat toen het gemeenteziekenhuis van Hartola was, met een vaste huisvesting voor de gemeentedokter.

Haar moeder, Rauha Salonen, was daar hoofdverpleegster en haar vader, chirurg J.A.C. Schepel kwam in april 1940 naar het ziekenhuis om te opereren, omdat de gemeendedokter als legerarts in dienst moest. Rauha Salonen en J.A.C. Schepel trouwden twee maanden later in Helsinki in juni 1940.

Gegevens over het Nederlandse veldziekenhuis interesseerden mij ook vanwege mijn eerdere publicatie over de hulpactiviteiten van Zwitserse doktoren in Finland gedurende diezelfde tijd. Omdat er in Finland maar weinig bekend was over het Nederlandse veldziekenhuis, dacht ik daarover nu iets te kunnen schrijven. Samen met mijn vrouw heb ik 3 keer de Pesä-tentoonstelling bezocht en bestudeerde ik de aanwezige foto's en geschriften. Ook heb ik verdere details gekregen van twee leden van de Pesä-groep, Maija-Liisa van der Kolk en Kirsti de Fluiter-Ijäkseltä, wier echtgenoot

Hans de Fluiter mij geholpen heeft bij het verkrijgen van documenten die met dit onderwerp verband hadden. Al die vriendelijke en geweldige hulp hebben beslist mijn werk gemakkelijker gemaakt.

Bijgesloten een beschrijving van de activiteiten van het Nederlandse veldziekenhuis in Finland na de Finse Winteroorlog in 1940, dat gepubliceerd is in het Finse tijdschrift "Suomen Lääkärilehti" 2006:5:480-481.

Een uitgebreidere versie met meer details is te zien op mijn homepage:
<http://www.saunalahti.fi/arnoldus/nederamb.htm>

In het tijdschrift zijn 3 foto's gepubliceerd: twee foto's van personeel van het Nederlandse veldziekenhuis, dat eind maart 1940 klaar staat om naar Finland te vertrekken en de trouwfoto van Jan Schepel en Rauha Salonen.

Met groeten aan de lezers van Aviisi
Professor Dr. Arno Forsius

Suomalainen sotasairaala talvisodassa 1940

Suomalainen lääkäri Arno Forsius kirjoitti Pesätaiteilijaryhmän näytelyssä käytävän artikkelin hollantilaisesta kenttäsairaalasta Suomessa vuonna 1940. Samasta aiheesta ilmestyi Aviisin vuoden 1998 numerossa 2 laaja artikkeli. Arno Forsiuksen esipuhe artikkelille on luettavissa

ohessa. Koko artikkeli on luettavissa hänen kotisivuillaan. Osoite siihen löytyy artikkelista.

Allkirjoittanut ja vaimoni Anita olimme saaneet postissa kutsun taiteilijaryhmä Pesän näyttelyn avajaisiin 10.7.2005. Näyttely pidettiin Hartolassa sijaitsevan Töllinmäen kartanon rakennuksissa ja pihamaalla 10.7.–7.8.2005. Näyttelystä ja Pesään kuuluvista taiteilijoista oli lähes sivun verran selostusta Helsingin Sanomissa etukäteen 2.7.2005. Ryhmän taiteilijoista tunsimme ennestään Taru-Maria Kuparinen-Säilän, joka oli nuorimpien lastemme koulutoveri Lahdessa 1970-luvun alkutaitteessa.

Suomen Punaisen Ristin jäsenlehdessä, Punainen Risti n:o 2/2005, oli sivulla 32 Pesän näyttelystä lyhyt maininta. Siinä kerrottiin, että näyttelyssä on esillä myös muistoja Alankomaalaisesta ambulansseli sotasairaalasta, joka toimi Suomessa keväällä ja kesällä 1940, pian talvisodan päättymisen jälkeen. Sen pääasiallisena toimipaikkana oli Vierumäen urheiluopisto lähellä Lahtea.

Pesän näyttelyn sijoittaminen Töllinmäen kartanoon Hartolassa liittyy Alankomaalaisten sotasairaalalle toimintakauteen Suomessa. Taiteilijaryhmään kuuluvan Maija-Liisa van der Kolkin (o.s. Schepel) vanhemmat tutustuivat nimittäin huhtikuussa 1940 Töllinmäessä, jossa oli siihen aikaan Hartolan kunnansairaala ja kunnanlääkärin asunto. Maija-Liisa van der Kolkin äiti Rauha Salonen oli sairaalassa ylihoitajana ja isä, sotasairaan kirurgi J. A. C. Schepel kävi huhtikuussa 1940 siellä tekemässä leikkauksia, koska kunnanlääkäri oli silloin

komennettuna sotilaslääkärin tehtäviin. Rauha Salonen ja J. A. C. Schepel vihittiin avioliittoon Helsingissä kesäkuussa 1940.

Alankomaalaista sotasairaalaa koskevat tiedot kiinnostivat siitäkin syystä, että olen aikaisemmin kirjoittanut kuvauksen sveitsiläisten lääkärien avustusretkikunnasta Suomessa samoina aikoina. Koska alankomaalaisesta sotasairaalasta oli Suomessa kovin vähän tietoja, ajattelin nyt laatia kirjoituksen myös siitä. Kävin vaimoni kanssa Pesän näyttelyssä kolme kertaa ja tutustuin siellä esillä olevaan kirjalliseen aineistoon ja valokuviin. Lisäksi sain täydentää tietoja kahdelta taiteilijaryhmän jäseneltä, Maija-Liisa van der Kolkilta ja Kirsti de Fluiter-Ijäkseltä. Viime mainitun puoliso Hans de Fluiter hankki käyttööni aiheeseen liittyvää kirjallista aineistoa. Heidän kaikkien ystävälinnen ja suurenmoisten apunsa helpotti ratkaisevasti kirjoituksen laatimista.

Tässä liitteenä oleva kuvaus Alankomaalaisten sotasairaalasta toiminnasta Suomessa talvisodan jälkeen vuonna 1940 on julkaistu Suomen Lääkärilehdessä 2006: 5: 480–481. Se on luettavissa laajempana ja yksityiskohtaisempana kotisivullani <http://www.saunalahti.fi/arnoldus/nederamb.htm> Suomen Lääkärilehden kirjoituksessa oli myös kolme kuva: kaksi Alankomaalaisten sotasairaalasta henkilökunnasta lähdössä Suomeen maaliskuun lopulla 1940 sekä Jan Schepelin ja Rauha Salosen häikuva kesäkuulta 1940.

Aviisin lukijoita tervehdien Arno Forsius

**Arno Forsius
lääket. ja kir. tri, professori**

KIEPPIS@HOTMAIL.COM

Kieppis

Wist je dat de Vereniging Nederland Finland ook een jongerengroep heeft, voor mensen in de leeftijd van circa 20 tot 30 jaar? We heten Kieppis, en bestaan sinds 1 april 2004.

De organisatie bestaat uit Henri Isojärvi, Mirjam Hoffman, Esther Dorsman, Alexander Benders en Judith Conijn en is heel enthousiast. Henri is 100% Fins en ongeveer een jaar geleden vanuit Finland naar Nederland verhuisd. Mirjam heeft in Finland gestudeerd. Esther heeft Finse familie en heeft al vaker kortere periodes in Finland gewoond. Alexander is net als Judith half-Fins, met een Finse moeder.

Kieppis organiseert allerlei Finse activiteiten, variërend van een Fins kerstdiner, een BBQ of goed feest op een Finse feestdag, filmavonden, tot het samen kijken naar wedstrijden van het Finse nationale elftal. Iedereen die een of andere band met Finland heeft, is welkom om mee te doen. Onze activiteiten vinden voor het merendeel plaats in de driehoek Amsterdam-Gouda-Utrecht, dus prima te bereizen. Als je een mailtje stuurt naar kieppis@hotmail.com, dan wordt je op de hoogte gehouden van onze activiteiten. En als je zelf nog ideeën hebt voor een leuke activiteit, horen we dat ook graag. We hopen je van harte welkom te heten bij Kieppis!

**Terveisin
Henri, Mirjam, Alexander, Esther en Judith**

Kieppis

Tiesitkö että Alankomaat-Suomi yhdistykseen kuuluu myös nuorisosasto Kieppis?

Kieppis on tarkoitettu noin 20-30-vuotiaille, ja se järjestää kaikenlaisia Suomeen liittyviä tapahtumia kuten pikkujouluja, grillausta, filmi-iltoja ynnä muuta. Toisinaan kokoonnumme myös seuraamaan suomalaisten maajoukkueiden menestystä.

Kieppiksen innokkaaseen järjestelyryhmään kuuluvat Henri Isojärvi, Mirjam Hoffman, Esther Dorsman, Alexander Benders ja Judith Conijn. Henri on aito suomalainen, joka on muuttanut Alankomaihin noin vuosi sitten. Mirjam on opiskellut Suomessa, ja Estherillä on Suomessa sukua, ja hän on asunut lyhyitä aikoja Suomessa. Alexanderilla sekä Judithilla taas on kummallakin suomalainen äiti.

Jokainen jolla on jotain sitä Suomeen on tervetullut osallistumaan Kieppiksen tapahtumiin. Useimmat tapahtumista järjestetään Amsterdamin, Goudan tai Utrechtin seudulla joen matkustamisen niihin pitäisi olla helppoa. Lähettämällä sähköpostia osoitteeseen kieppis@hotmail.com pääset mukaan listalle ja pidämme sinut ajan tasalla tulevista tapahtumista. Ja jos sinulla itsellä on jokin idea minkä merkeissä kokoontua, kuulemme sen mielellämme. Tervetuloa mukaan Kieppikseen!

**Terveisin
Henri, Mirjam, Alexander, Esther en Judith**

De geheime dimensie van Paavoharju

In de overweldigende golf van Finse muziek die ons vorig jaar overspoelde steken er enkele artiesten en collectieven met kop en schouders bovenuit. Één daarvan is Paavoharju. Een zeskoppig gezelschap dat met een, in mysterie gedrenkt debuut, Yhä Hämärää, de harten van velen sneller deed kloppen. Motel Mozaïque proefde de sensatie en boekte de band tweemaal. Ik ontmoet de verlegen groep in de Arminiuskerk, na een bijzonder optreden.

tekst: Joris Heemskerk (Kindamuzik)

“Traditionele Finse hymnen hebben een sterk melancholische kern. Vooral dat inspireert ons. Veel meer dan wat er op dit moment in Finland of in de rest van de wereld gebeurt”, vertelt Joose Keskitalo in charmant gebrekkig Engels. Gezeten in de kerkbanken van de Remonstrantse Arminiuskerk alwaar de Finse band een speciaal optreden gaf, klinkt dit niet zozeer als een biecht alswel als een uiting van geloof. Geloof in de kracht van traditie, geloof in puurheid, in zoverre je daar nog van kunt spreken in deze wereld.

Paavoharju is een bijzonder gezelschap. Vorig jaar verscheen Yhä Hämärää, het officiële debuut van de jonge Finnen, bij

het befaamde Fonal. Zoals gebruikelijk bij elke release op dat label werd de plaat onder superlatieven bedolven. Het bleek wederom terecht. Yhä Hämärää, dat zoiets betekent als ‘eindeloze duisternis’, is een album dat los lijkt te staan van de waan van de dag. Drijvend op speelse melancholie zoekt de groep de grens tussen Russische folk, Bollywood, popmuziek, electronica en folkpop. Het resultaat is bevremdend, maar buitengewoon magisch en daarmee zorgde Paavoharju voor de revelatie van 2005.

Verlegen

Het is immiddels lente 2006 en het optreden in de kerk is achter de rug. “Het was in ieder geval een stuk beter dan gisteren”, laat Lauri Ainala weten. “We hadden enorme problemen met het geluid, de instrumenten, het liep gewoon niet lekker. Vandaag was dat toch beter. Al heb ik nu wel barstende koppijn.”

De show, of eerder: het oprechte optreden in de kerk was bijzonder, al is het alleen al om de bizarre verlegenheid van haast alle leden. Met Jenni Koivisto, het meisje met de fluwelen orkaan van een stem voorop, zijn het gevoelige en verlegen zielen die, als je even met ze praat, wel degelijk een duidelijke en oprechte mening hebben. Met de recente toevoeging van singer/songwriter Joose Keskitalo hebben ze nu ook iemand die de rol van spreekbuis of tenminste de vertaling van het Fins naar Engels op zich kan en wil nemen. Wel zo handig voor de PR van een internationaal gewaardeerde band.

Hymnen

De religieuze traditie waarin hymnen hun oorsprong vinden is ook iets waar de band mee gelinkt wordt. Volgens Keskitalo zit dat ook weer in de bewondering van diezelfde hymnen, veel meer over hun nieuwgevonden geloof willen ze echter niet kwijt. “Het beïnvloedt ons wel maar meer op een creatief vlak”, laat Ainala weten. “Wat ik wel vaak doe is met een recorder naar de kerk gaan. Dan ga ik achterin zitten en neem ik de geluiden van de kerk op. Het geroezemoes, de voetstappen. De algehele sfeer. Dat gebruiken we dan weer in onze muziek.”

Typisch Fins

De Finse experimentele scene rondom Tampere, Helsinki en Turku bloeit de laatste jaren flink op en platenlabel Fonal speelt daarin een centrale rol. Toch voelt Paavoharju weinig tot geen verwantschap met verschillende kruisbestuivende collectieven als Avarus, Kemialliset Ystävät, Kiila en Tomutonttu. “Sommigen van ons kennen die bands niet eens voordat we bij Fonal kwamen en wat ik bijvoorbeeld van Avarus heb gehoord, spreekt me niet echt aan”, zegt een eerlijke Ainala. “Ik vind ze veel te chaotisch. Wij voelen meer voor echte liedjes.”

“Ik hou sowieso meer van popmuziek,” biecht Olli Ainala (Paavoharju’s getalenteerde pianist/keyboardspeler) op. Als ik naar typische Finse muziek vraag, begint hij over de gothrockers Him, maar zijn enige echte inspiratie is zijn zes maanden oude dochter, vertelt hij er snel achteraan.

Het wonder

Ik probeer het woord schattig nu al de hele tijd te vermijden maar als je het over zangeres Jenni Koivisto, heft dan is dat woord toch het meest passende. Haar kleine lichaam herbergt enkele van de meest fascinerende stembanden van dit tijdperk. De zwaartekracht tartende galm van Cocteau Twins’ Liz Fraser, het mysterie van Fürsaxa en zelfs de Oosterse schoonheid van Asha Bhosle. Ze heeft van alles wel een beetje. Een prater is ze echter niet. “Ze heeft persoonlijkheidsproblemen,” grapt Keskitalo als ze in eerste instantie weigert om zich bij ons te voegen.

Schuchter komt ze dan toch bij ons zitten, het is haast niet te geloven dat die stem uit zo’n verlegen keeltje komt. Een complimentje over haar stem doet op zo’n moment vaak wonderen denk ik, maar ook dat zet niet veel zoden aan de dijk. Ze kijkt bangig richting Keskitalo en Ainala en die doen hun best om de aandacht op iets anders te richten.

Het duurde al met al ruim drie jaar voordat Yhä Hämärää werd uitgebracht. Of de volgende net zo lang op zich laat wachten, is volgens Ainala niet duidelijk. “Het kan twee maanden duren maar net zo goed vijf jaar. We nemen er de tijd voor, want we willen zeker weten dat we er allemaal tevreden mee zijn.”

www.paavoharju.com/
myspace.com/paavoharju
www.boomkat.com/article.cfm?id=4

Belangrijke adressen

In Nederland - Alankomaissa:

Ambassade van Finland Suomen suurlähetystö Groot Hertoginnelaan 16 2517 Eg DenHaag	tel: 070-346 9754 fax: 070-3107174 e-mail: info.haa@formin.fi internet: www.finlande.nl
Finse Zeemanskerk Suomen Merimieskirkko 's-Gravendijkwal 64 3014 EG Rotterdam	tel: 010-436 6164 internet: www.finsekerk.com
Suomi-Seura r.y. Secretariaat: Maire Muller- Rönkkö Noorderdreef 196 2152 AC Nieuw-Vennep	tel: 0252-67 3444 fax: 0252-62 0483 email: speco.muller@wxs.nl internet: www.suomi-seura.fi
Finse Zaterdagsschool Suomalainen Lauantaikoulu Suomen Merimieskirkko 's-Gravendijkwal 64 3014 EG Rotterdam	informatie - tiedustelut: Susanna Seppälä-De Ridder De Boisotstraat 1 4371 BK Koudekerke tel: 06-54705984 email: susannapuuma@zeelandnet.nl internet: www.lauantaikoulu.nl
Finse school - Suomikoulu The American School of the Hague Rijksstraatweg 200 2241 BX Wassenaar	informatie - tiedustelut: Kirsti Vaaranmäki, voorzitter email: opettajat@suomi-koulu.nl internet: www.suomi-koulu.nl
Jongerenafdeling van vereniging Nederland Finland	email: kieppis@hotmail.com
In Finland - Suomessa	
Nederlandse Ambassade in Finland: Erottajankatu 19B, FI-00130 Helsinki,	tel: +358-(0)9-228920, fax: +358-(0)9-22892228, e-mail: nlgovhel@kolumbus.fi, internet: www.netherlands.fi
Nederlandse Vereniging in Finland Secretariaat Vetelaisenkuja 390540 Oulu	email: secretariaat@nederlandsvereniging.fi internet: www.nederlandsevereniging.fi

Colofon

De vereniging Nederland-Finland werd opgericht in het jaar 1923. Aviisi is het officiële contactorgaan van de vereniging en verschijnt vijf keer in het jaar. Leden van de vereniging ontvangen Aviisi gratis.

ledenadministratie, advertenties & secretariaat	Hilde Wierda-Boer Godfried Schalkenstraat 52 5246 CN Rosmalen tel.: 06 46246250	vnf@xs4all.nl
bankrekening vereniging	54.92.86.705 te Zeist	
eindredactie	Hans Adamse (hoofdredacteur)	hans@adamse.net
	Minna Räty (Fins)	minna.raty@tiscali.nl
redactie & opmaak Aviisi	Johanna Kamunen Marco Lub	smallhead@zonnet.nl
homepage VNF	www.xs4all.nl/~vnf	
eindverantwoording	het bestuur	
drukwerk	Den Haag Print, Den Haag	
oplage	700	
jaargang	14	
jaar	2006	
nummer	3	
ISSN	1566-8542	
Het bestuur van de vereniging Nederland-Finland		
voorzitter	Pirkko van Bruggen	pirkko.van.bruggen@euronet.nl
vice-voorzitter	-	
penningmeester	Esko van Hattem	esko.vnf@inter.nl.net
secretaris	Margriet Panman	panman@margriet.speedling.nl
leden	Johanna Kamunen	smallhead@zonnet.nl
	Hans Verasdonck	verasdonck@gmail.com

Kopij voor de volgende Aviisi kan per e-mail 22 augustus 2006 aan het secretariaat vnf@xs4all.nl gezonden worden. Kopij kan worden aangeleverd in één van de volgende bestandsformaten: Microsoft©Word, RTF of ASCII tekst. De verantwoordelijkheid voor de inhoud van artikelen in Aviisi die door derden geschreven zijn, ligt bij de betreffende auteurs. De redactie van Aviisi behoudt zich het recht voor artikelen in te korten of niet te plaatsen.

Lid worden/ liity jäseneksi!

Wordt lid van de vereniging Nederland-Finland en ontvang het ledenblad Aviisi.
De contributie bedraagt voor volwassenen of gezin 22,50 euro, studenten en jongeren tot 27 jaar 11,50 euro, bedrijven 45,- euro.

U kunt deze bladzijde uitkappen en ingevuld opsturen naar het secretariaat van de vereniging.

Naam: _____

Organisatie: _____

E-mail : _____

Adres: _____

Postcode: _____

Plaats: _____

Telefoon: _____

Secretariaat vereniging Nederland-Finland

Godfried Schalkenstraat 52

5246 CN Rosmalen

Vergeet niet een postzegel te plakken!

Zo spoedig mogelijk na ontvangst van uw aanmelding, sturen wij u een pakket met algemene informatie over de vereniging en een acceptgirokaart voor het betalen van de contributie

U kunt zich ook aanmelden via het web: <http://www.xs4all.nl/~vnf>

Adverteren in Aviisi

Er zijn verschillende mogelijkheden om te adverteren in Aviisi: zwart-wit in het boekje en full color op de kaften. Penningmeester Esko van Hattem kan u over de advertentiemogelijkheden inlichten.

Vereniging Nederland - Finland

esko.vnf@inter.nl.net

tel.: 030 - 6916536

New Boliden. A new company. A new approach to the mining and smelting industry.

Strength demands size in the mining and smelting world. A market-leading player can influence the world in which it operates. A company that sets the tone can attract the competence required to be at the forefront of technological developments in the field. And a company with financial muscle can play an active part in the ongoing restructuring of the industry.

This is why size and strength guarantee stability and a long-term approach. That's important to our customers. And it's also important to our employees and shareholders – and to the industry as a whole. The merger of Boliden's and Outokumpu's mining and smelting operations means the birth of a new company – a company that focuses on mining, smelting and refining zinc and copper. New Boliden will be one of the world's leading zinc companies. New Boliden will also be one of Europe's biggest copper smelting companies. Together, we will be strong enough to launch a new era in the Nordic mining and smelting industry.

Welcome to new Boliden.

NEW BOLIDEN

www.boliden.com

Drukwerk

Afzender: Vereniging Nederland - Finland
Secretariaat
Godfried Schalkenstraat 52
5246 CN Rosmalen

TPG Post

Port betaald

Port payé

Pays-Bas

www.festivals.fi

HUNT

koreografia: Tero Saarinen

alkuperäinen kuva: Marita Liulia

